

Beleidsnota

Sport en Bewegen

2013-2016

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1. Inleiding	6
1.1. Aanleiding	6
1.2. Missie en visie op Sport en Bewegen	6
1.3. Uitgangspunten Kadernota Sport en Bewegen 2012-2020	7
1.4. Uitkomsten Werkconferentie Sport en Bewegen	8
1.5. Bezuinigingen	9
1.6. Opzet van de Beleidsnota	9
2. Sportstimulering	10
2.1. De huidige situatie	10
2.2. Beleid sportstimulering	10
2.2.1. Algemeen	10
2.2.2. Doelstellingen per doelgroep	10
2.2.3. Doelstellingen sport en onderwijs	11
2.2.4. Doelstellingen sport en gezondheid	12
2.3. Hoe halen we de doelstellingen?	12
2.3.1. Jeugd (0 t/m 3 jaar)	12
2.3.2. Jeugd (4 t/m 12 jaar)	12
2.3.3. Jeugd (13 t/m 18 jaar)	14
2.3.4. Volwassenen (19 t/m 65 jaar)	14
2.3.5. Senioren (65-plussers)	16
2.3.6. Mensen met een beperking	16
2.3.7. Kwetsbare doelgroepen	16
2.3.8. Versterken van sportverenigingen: groei en vitaliteit	16
2.4. Doelmatig subsidiebeleid	17
2.5. Vraaggericht aanbod in combinatie met een gebiedsgerichte aanpak	18
2.6. Monitoren en evalueren	19
3. Talenten en Sportevenementen	20
3.1. De huidige situatie	20
3.2. Beleid Talenten en Sportevenementen	21
3.2.1. Talenten	21
3.2.2. Sportevenementen	22
4. Sportaccommodaties	24
4.1. De huidige situatie	24
4.2. Beleid sportaccommodaties	24
4.2.1. Algemeen	24
4.2.2. Binnensportaccommodaties	26
4.2.3. Buitensportaccommodaties	28
4.2.4. De tarieven voor sportaccommodaties	33
5. Planning, middelen, communicatie en evaluatie	35
5.1. Planning	35
5.2. Communicatie	35
5.3. Evaluatie	35

Bijlagen

1. Huidige situatie sportstimulering
2. Overzicht sporttalenten en topsporters
3. Huldigingsbeleid
4. Hoofdlijnen sportaccommodatiebeleid
5. Overzicht sportaccommodaties per gebiedscluster
6. Uitvoeringsplanning 2013 – 2016
7. Overzicht financiële middelen

Samenvatting

In de Kadernota Sport en Bewegen 2012-2020 staan de hoofdlijnen van het toekomstige sport- en beweegbeleid. De kaders zijn uitgewerkt in de voorliggende Beleidsnota Sport en Bewegen 2013-2016. De uitvoering van het sport- en beweegbeleid wordt jaarlijks vastgelegd in een uitvoeringsprogramma.

De gemeente Súdwest-Fryslân wil een gezonde sportgemeente zijn. De missie is dat alle inwoners een leven lang sporten en bewegen. In de gemeentelijke visie heeft elke inwoner de mogelijkheid om te sporten en te bewegen, is sporten en bewegen een vast onderdeel van de dagelijkse tijdbesteding en draagt bij aan maatschappelijke thema's als gezondheid, welzijn en sociale cohesie.

De gemeente heeft ambities op het terrein van sport en bewegen. Helaas is een bezuiniging op het sport- en beweegbeleid onontkoombaar. De gemeenteraad heeft besloten tot een taakstellende bezuiniging op het sport- en beweegbeleid van € 840.000 in 2016. Daarbij ligt de focus op de oprichting van een sportbedrijf waar alle uitvoerende taken op sport- en beweeggebied worden ondergebracht.

Het is belangrijk om samen met de inwoners en de sportaanbieders richting te geven aan het toekomstige sport- en beweegbeleid. Daarvoor is op 20 april 2012 de werkconferentie Sport en Bewegen georganiseerd. De aanbevelingen uit deze werkconferentie zijn zo veel mogelijk verwoord in de Beleidsnota.

In de Beleidsnota is het beleid geformuleerd voor de onderdelen **Sportstimulering**, **Talenten en Evenementen** en **Sportaccommodaties**

Sportstimulering

Onze ambitie is dat inwoners in 2016 actiever zijn, meer bewegen en meer sporten. Sportverenigingen, scholen, buurtsportcoaches, belangenverenigingen, kinderopvang, de buitenschoolse opvang, de zorg en het bedrijfsleven moeten dit mogelijk gaan maken. De inzet van buurtsportcoaches (voorheen combinatiefunctionarissen) is vanuit de gemeente het belangrijkste instrument als het gaat om het verbinden en aanjagen. We sluiten aan bij de algemene doelstellingen van de Sportagenda 2016. Het sportstimuleringsaanbod richten we voornamelijk op gebieden waar de sportparticipatie het laagst is. Daarnaast hebben we concrete doelstellingen voor de doelgroepen jeugd, ouderen en mensen met een beperking geformuleerd. Het verbeteren van de kwaliteit van het bewegingsonderwijs is één van de belangrijkste speerpunten voor de komende beleidsperiode. Sportverenigingen gaan we op een proactieve manier ondersteuning bieden om uiteindelijk meer leden te krijgen.

Om dit te realiseren gaan we de subsidies doelgericht inzetten. Verder gaan we in de gebiedsclusters meer vraaggericht te werk om te zorgen voor meer effect van de sport- en beweegactiviteiten. We gaan scherp in de gaten houden of de doelstellingen ook worden gerealiseerd door regelmatig terugkerende effectmetingen uit te voeren.

Talenten en Evenementen

Er is veel sporttalent aanwezig in onze gemeente. Wij ondersteunen talentvolle sporters door jaarlijks een financiële bijdrage te verlenen aan Topsport Noord. Deze instantie begeleidt sporttalenten op weg naar de top. Topsport Noord zorgt bijvoorbeeld voor onderwijsbegeleiding, huisvesting en medische begeleiding. Daarnaast stellen we een talentenprijs in voor het sporttalent van het jaar.

Verder onderzoekt de gemeente of het haalbaar is om voor bepaalde sporten Regionale Talent Centra (RTC) op te richten. Een RTC zorgt voor doorstroming van talenten naar de top en verspreiding van kennis en ervaring van talentcoaches met regionale of lokale coaches.

Sportevenementen zorgen over het algemeen voor positieve effecten op de samenleving (uitstraling, economische impact etc.). De gemeente ondersteunt en stimuleert (de organisatie van) grote sportevenementen met een bovengemeentelijke-, nationale- of internationale uitstraling. Daarvoor wordt een evenementenfonds ingesteld.

Sportaccommodaties

De sport- en beweegaccommodaties verdelen we in dorp- en wijk-, cluster- of gemeentelijke voorzieningen. Een dorp- en wijkvoorziening is een eenvoudige accommodatie zoals een kaatsveld of een jeu de boulesbaan.

Clustervoorzieningen zijn accommodaties die in de zeven clusters (gebieden) aanwezig zijn en waarbij een bepaalde reisafstand geldt voor de inwoners. Voorbeelden van clustervoorzieningen zijn voetbalvelden en tennisbanen.

Een gemeentelijke voorziening is in de gemeente aanwezig en is ook geschikt voor sportactiviteiten op regionaal of landelijk niveau, zoals bijvoorbeeld een zwembad of hockeyveld. Ook hier geldt voor de inwoners een bepaalde reisafstand.

We hanteren de indeling voor sport- en beweegaccommodaties om te beoordelen of sprake is van een evenwichtige spreiding van bestaande sportaccommodaties over de gemeente en per gebiedscluster en voor het toetsen van aanvragen voor nieuwe sportaccommodaties. We gaan de bezetting van alle sport- en beweegaccommodaties inventariseren en onderzoeken op welke manier het maatschappelijk of financieel rendement verbeterd kan worden. De gemeente gaat de oprichting van een sportbedrijf onderzoeken. Daarbij worden ook de fiscale voordelen van het Sportbesluit betrokken.

Binnensportaccommodaties

Nieuwbouw van binnensportaccommodaties is in principe niet aan de orde. Als het sportgebruik in gymzalen leidt tot een exploitatietekort zal een bijdrage uit het sportbudget plaatsvinden. We zetten in op geleidelijke vermindering van gymnastieklokalen in de huidige vorm en streven naar verbeterde gymnastieklokalen, sportzalen en sporthallen. Het aanbod zal worden afgestemd op de behoefte. Er vindt een onderzoek plaats naar de technische staat, de inrichting en toegankelijkheid van binnensportaccommodaties. Op basis van dit onderzoek wordt een toekomstvisie opgesteld. Bij de ingebruikgeving van sportaccommodaties gaan we vraaggerichter werken. Voor de zwembaden loopt op dit moment een onderzoek. Daarover zal een afzonderlijk besluit worden genomen. Uiteraard maken de zwembaden wel onderdeel uit van het sport- en beweegbeleid.

Buitensportaccommodaties

Buitensportaccommodaties worden verdeeld in drie categorieën: A, B en C. Categorie A voorzieningen zijn buitensportaccommodaties met een breed maatschappelijk draagvlak en waar financiële steun van de gemeente gerechtvaardigd is, zoals bijvoorbeeld een kaats- of een voetbalveld. De gemeente heeft hier een realiserende en faciliterende taak. De gemeente stelt voor bestaande en nieuwe categorie A-accommodaties een basispakket van voorzieningen op waar de gemeente verantwoordelijk voor is. De voor de sport niet noodzakelijke elementen, zoals een dug out of een scorebord, vallen buiten het basispakket. Het onderhoud van de sportvelden blijft een gemeentelijke taak. Dit betekent dat de gemeente het onderhoud zo nodig van de gebruiker overneemt. De gebruikers kunnen door zelfwerkzaamheid een korting op het gebruikstarief krijgen.

Tot de categorie B-voorzieningen behoren buitensportaccommodaties met een breed maatschappelijk draagvlak maar die ook zonder steun van de gemeente kunnen worden geëxploiteerd. Het gaat om zes accommodaties, zoals een (niet openbare) jeu de boulesbaan of een tennisbaan. De gemeente heeft hier slechts een adviserende taak. Dit houdt in dat deze accommodaties in eigendom, beheer en onderhoud worden overgedragen aan de gebruiker.

Bij de categorie C-voorzieningen gaat het om accommodaties die in de openbare ruimte aanwezig zijn zoals een trapveld, fiets- en wandelpaden. De gemeente zorgt er voor dat het openbaar gebied gebruiksvriendelijk is.

De kleed- en clubgebouwen op sportcomplexen worden in eigendom, beheer en onderhoud overgedragen aan de gebruiker. Aanvragen voor kunstgrasvelden worden beoordeeld op aspecten als gebruiksintensiteit, ruimtelijke beperkingen, een eigen bijdrage van de gebruiker van 25% en de beschikbare middelen bij de gemeente.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Bewegen is gezond. Sporten is goed voor het gevoel van welzijn van mensen en bevordert de integratie en de saamhorigheid in de samenleving. Daarom streeft het gemeentebestuur van Súdwest-Fryslân naar een gemeente waarin de bewoners de mogelijkheid hebben en uitgedaagd worden om te bewegen en te sporten.

De gemeenteraad heeft op 23 februari 2012 de 'Kadernota Sport en Bewegen 2012-2020' vastgesteld, waarin de hoofdlijnen van het sport- en beweegbeleid zijn aangegeven. De 'Beleidsnota Sport en Bewegen 2013-2016', die nu voor u ligt, werkt die hoofdlijnen verder uit. Alle actiepunten voor de komende vier jaar staan in de uitvoeringsplanning 2013-2016. Jaarlijks wordt er een uitvoeringsprogramma vastgesteld. In het uitvoeringsprogramma staan de concrete acties voor het betreffende jaar.

Leidraad voor het gemeentelijk beleid is de 'Sportagenda 2016' van het NOC*NSF, die richting geeft aan het landelijke sportparticipatiebeleid. De gemeentelijke ambities sluiten aan bij de Sportagenda 2016 en in het verlengde hiervan: het Olympisch Plan 2028. Het Olympisch Plan is de ambitie om met sport Nederland naar Olympisch niveau te brengen.

De zwembaden in Bolsward, Sneek, Witmarsum en Workum blijven in deze beleidsnota onbesproken. De reden is dat er op dit moment een onderzoek plaatsvindt naar het beheer en exploitatie van deze zwembaden. De gemeenteraad neemt op basis van de uitkomsten van het onderzoek naar verwachting begin 2013 een besluit over de toekomst van genoemde zwembaden.

In de gemeentelijke Ontwikkelvisie 2011-2021 worden vanuit economisch perspectief zes clusters van kernen onderscheiden, vijf landelijke clusters en één stedelijk cluster rondom Bolsward en Sneek. Voor het sport- en beweegbeleid sluiten we aan bij deze gebiedsgerichte aanpak, alleen is het wenselijk om Bolsward en Sneek als twee afzonderlijke clusters aan te merken. Wanneer we namelijk vasthouden aan zes clusters is er sprake van één groot stedelijk cluster Bolsward-Sneek, waarbij inwoners van Bolsward en de dorpen rondom Bolsward en Sneek voor de sportvoorzieningen worden doorverwezen naar Sneek vanwege het in deze stad aanwezige sportaanbod. In de Beleidsnota Sport en Bewegen wordt de gemeente daarom verdeeld in zeven clusters: Bolsward, Heeg-Woudsend, Koudum, Makkum, Sneek, Workum en Witmarsum-Arum.

1.2 Missie en visie op sport en bewegen

De missie en visie op sport en bewegen zijn vastgelegd in de kadernota. De missie is om alle inwoners te stimuleren een leven lang te gaan en te blijven sporten en/of bewegen.

De visie (waar gaan we voor?) op sport en bewegen luidt: de gemeente wil haar sportbeleid inzetten voor een samenleving waarin:

1. iedereen de mogelijkheid heeft om te sporten en te bewegen;
2. sport en bewegen een vast onderdeel is van de dagelijkse tijdbesteding;
3. sport en bewegen bijdraagt aan maatschappelijke thema's als gezondheid, welzijn, integratie en sociale cohesie.

1.3 Uitgangspunten Kadernota Sport en Bewegen 2012-2020

In de 'Kadernota Sport en Bewegen 2012-2020' zijn de doelstellingen en uitgangspunten geformuleerd voor de onderdelen **sportstimulering, talenten en evenementen en sportaccommodaties**.

Sportstimulering (SWF doet mee)

Hoofddoelstelling:

Alle inwoners moeten op hun eigen niveau kunnen sporten en/of bewegen.

Uitgangspunten:

1. De inwoners zijn er zelf verantwoordelijk voor of ze gaan sporten en/of bewegen;
2. Het sportbeleid is bedoeld voor alle inwoners, waarbij extra aandacht wordt besteed aan de (kansarme) jeugd, ouderen en mensen met een beperking
3. De gemeente speelt waar mogelijk in op landelijke en provinciale sportstimuleringsregelingen en andere relevante ontwikkelingen;
4. De gemeente stimuleert en ondersteunt het inzetten van vrijwilligers;
5. De gemeente stimuleert de samenwerking tussen sportaanbieders;
6. De gemeente stimuleert sport en bewegen op scholen.

Talenten en Evenementen (SWF presteert)

Hoofddoelstelling:

Jeugdsporttalenten worden in staat gesteld hun sporttalenten te ontwikkelen, waarbij ondersteuning van grote sportevenementen een belangrijke rol speelt.

Uitgangspunten:

1. De eerste verantwoordelijkheid met betrekking tot dit kader ligt bij de sportaanbieders en de sportbonden;
2. De gemeente steunt jeugdige sporttalenten, zodat ze zich goed kunnen ontwikkelen;
3. De gemeente ondersteunt waar mogelijk grote, economisch interessante sportevenementen;
4. De gemeente besteedt extra aandacht aan typisch Friese sporten en aan watersporten.
- 5.

Sportaccommodaties (SWF faciliteert)

Hoofddoelstelling:

De sport- en beweegvoorzieningen in Súdwest-Fryslân zijn laagdrempelig, goed toegankelijk, evenwichtig verspreid en duurzaam.

Uitgangspunten:

1. De verantwoordelijkheid voor de sport- en beweegaccommodaties ligt mede bij de sportaanbieders;
2. De gemeente ondersteunt waar mogelijk het tot stand brengen, onderhouden en exploiteren van sportaccommodaties;
3. De gemeente sluit voor de spreiding van de accommodaties aan bij de 6 clusters uit de ontwikkelvisie;
4. De gemeente maakt bij de accommodaties onderscheid tussen basissportvoorzieningen (dorp en wijk), clustervoorzieningen (gebiedscluster) en gemeentelijke voorzieningen (gehele gemeente of regio);
5. De gemeente zorgt ervoor dat de accommodaties voor iedereen – met name voor mensen met een beperking – goed toegankelijk zijn;
6. De gemeente streeft naar multifunctionele accommodaties die ook multifunctioneel worden gebruikt;

1.4 De uitkomsten van de Werkconferentie Sport en Bewegen

Op 20 april 2012 organiseerde het gemeentebestuur in IJlst een 'Werkconferentie Sport en Bewegen' waar ruim 120 deelnemers uit verschillende geledingen aan deelnamen. Doel van de conferentie was samen richting te geven aan het nieuwe sport- en beweegbeleid van de gemeente. De deelnemers aan de werkconferentie hebben veel aanbevelingen gedaan die zoveel mogelijk in deze beleidsnota zijn uitgewerkt.

Tijdens de werkconferentie werd aan de deelnemers de volgende vraag gesteld:

"Hoe kan de gemeente er voor zorgen dat inwoners gaan of blijven sporten en bewegen?"

Dit leverde de volgende top 5 op:

1. Stimuleer sport en bewegen op scholen;
2. Houdt sport betaalbaar;
3. Zorg voor een gevarieerd sportaanbod;
4. Geef goede voorlichting en communicatie over het sport- en beweegaanbod;
5. Zorg voor goede sportaccommodaties.

De belangrijkste uitkomsten van de werkconferentie voor **sportstimulering** waren:

1. De gemeente neemt regie in het verbinden van partijen;
2. Meer aandacht schenken aan het bewegingsonderwijs;
3. Een breed aanbod van sport- en bewegingsactiviteiten.

Foto: werkconferentie sport en bewegen in IJlst (20 april 2012)

Tijdens de werkconferentie zijn voor **talenten en evenementen** geen concrete aanbevelingen gedaan.

Voor de **sportaccommodaties** werden de volgende aanbevelingen gedaan:

1. Houdt sport toegankelijk in kleine dorpen;
2. Inventariseer per kern de aanwezige accommodaties: hoe worden ze gebruikt, in welke staat zijn ze, wat zijn de behoeften en de wensen van de bewoners?;
3. Ontwikkel ook in nieuwe wijken sportfaciliteiten. Denk hierbij aan speelvoorzieningen en wandel- en fietspaden;
4. Bevorder als gemeente de publiek-private samenwerking;
5. Zorg voor goed onderhouden en toegankelijke accommodaties dichtbij de woonomgeving van mensen;
6. Bevorder als gemeente de samenwerking tussen sportverenigingen onderling;

7. Breng als gemeente de kwaliteit en kwantiteit van accommodaties in beeld;
8. Behoud zwembaden en betrek de bevolking daarbij;
9. Stem het accommodatiebeleid van de voormalige gemeenten op elkaar af.

1.5 Bezuinigingen

De gemeenteraad heeft op 28 juni 2012 besloten tot een taakstellende bezuiniging op sport en bewegen van € 840.000,- in 2016. Deze bezuiniging zal via meerdere wegen moeten worden gevonden, zoals privatisering van accommodaties en beëindigen van subsidies. We denken daarbij aan de oprichting van een sportbedrijf dat alle uitvoerende taken van de gemeente op sportgebied uitvoert. Een sportbedrijf kan intern (gemeentelijk) of extern (bijvoorbeeld een Besloten Vennootschap) georganiseerd zijn. We verwachten dat die werkwijze kosten bespaart doordat er efficiënter kan worden gewerkt. Ook de kwaliteit van de dienstverlening wordt beter. De bezuinigingsopdracht zal nader worden uitgewerkt. De 'Beleidsnota Sport en Bewegen' geeft richting aan het sportbeleid voor de komende vier jaar en houdt rekening met de opgelegde bezuiniging.

1.6 Opzet van de Beleidsnota

De Beleidsnota bestaat uit vijf hoofdstukken. Na de inleiding (hoofdstuk 1) gaat hoofdstuk 2 in op het onderwerp Sportstimulering. Hoofdstuk 3 behandelt het onderwerp Talenten & Evenementen. De Sportaccommodaties worden beschreven in hoofdstuk 4. De opzet van de hoofdstukken 2, 3 en 4 zijn steeds gelijk.

Voor elk onderdeel wordt eerst de huidige situatie beschreven en geanalyseerd. Daarna wordt ingegaan op de gewenste situatie (doelstelling) en worden beleidsvoorstellen geformuleerd. Hoofdstuk 5 bevat een planning in de vorm van een uitvoeringsplanning 2013-2016 en bespreekt de communicatie en evaluatie.

2. Sportstimulering

2.1 De huidige situatie

Het beleid van de voormalige gemeenten was erg verschillend. De projecten en activiteiten van de buurtsportcoaches (voorheen combinatiefuncties) zijn inmiddels op elkaar afgestemd en samengevoegd. Zo worden de projecten 'Lekker Fit Fryslân', de 'Sport-snuffelweek' en de 'Schoolsportagenda' nu in de hele gemeente aangeboden. Er zijn inmiddels ook nieuwe sportstimuleringsregelingen gekomen, zoals 'Sport en Bewegen in de buurt'. Voor de subsidies en andere regelingen volgen we nog steeds het beleid van de voormalige gemeenten. Een overzicht van de huidige situatie in de voormalige gemeenten is te vinden in Bijlage 1.

2.2 Beleid sportstimulering

We zijn ervan overtuigd dat een leven lang sporten en bewegen in de buurt goed is voor de gezondheid en de economie, omdat er minder vaak een beroep wordt gedaan op ziekenhuizen, doktoren en medicijnen. Onze ambitie in de periode 2013 t/m 2016 luidt:

Onze inwoners zijn actiever, bewegen en/of sporten meer en vaker!

Om meer mensen aan het sporten en/of bewegen te krijgen gaan we ons meer dan tot nu toe richten op specifieke doelgroepen, lokale samenwerking en vitalere sportverenigingen. Buurtsportcoaches gaan een belangrijke rol spelen: ze moeten sportverenigingen, scholen, belangenverenigingen, kinderopvang, de buitenschoolse opvang, de zorg en het bedrijfsleven met elkaar verbinden en stimuleren om deze doelstelling te halen.

2.2.1 Algemeen

Om inzicht te krijgen in de huidige sportparticipatie voeren we een nulmeting uit. In 2016 gaan we opnieuw meten om te zien of we de doelstellingen gehaald hebben. We sluiten hierbij aan bij de landelijke doelstellingen uit de Sportagenda 2016:

1. 60% van de inwoners sport minimaal 40 weken per jaar;
2. 70% van de bevolking voldoet aan de combinorm, oftewel is minimaal op 5 dagen per week een halfuur actief, waarvan minimaal 3 keer 20 minuten intensief¹;
3. Het aantal sporters, dat deelneemt aan competities en wedstrijden, stijgt met 10%;
4. 35% van de inwoners is lid van een sportvereniging.

2.2.2 Doelstellingen per doelgroep

De 'Kadernota Sport en Bewegen' legt de nadruk op de doelgroepen jeugd, ouderen en mensen met een beperking. Om resultaten te kunnen laten zien hebben we ook per doelgroep doelstellingen geformuleerd. Wanneer we deze doelstellingen halen, dan levert dit een belangrijke bijdrage aan de gezondheid en fitheid van onze inwoners. De doelstellingen per doelgroep zijn:

- **De sportparticipatie van de jeugd tussen 4 en 12 jaar stijgt met 5%**

Dat betekent dat de jeugd tussen 4 en 12 jaar dagelijks minimaal één uur een matig intensieve lichamelijke activiteit beoefent en/of ten minste drie keer per week gedurende minimaal 20 minuten een zware intensieve activiteit.

¹ De combinorm is een maatschappelijk breed aanvaarde norm voor gezond beweeggedrag. Volgens de norm dienen jongeren dagelijks een uur actief te zijn, waarvan minimaal 3 keer 20 minuten intensief. Volwassenen dienen op 5 dagen per week een halfuur actief te zijn, waarvan minimaal 3 keer 20 minuten intensief.

Een matig intensieve lichamelijke activiteit zorgt voor een verhoogde hartslag en een versnelde ademhaling. Voorbeelden van matig intensieve activiteiten zijn wandelen, (rustig) fietsen of zwemmen. Voorbeelden van zware intensieve activiteiten zijn hardlopen/rennen of voetballen.

- **De sportparticipatie van 65-plussers stijgt met 5%**

Dat betekent een stijging van het aantal 65-plussers die voldoen aan:

- a) De Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB), oftewel ten minste een half uur matig intensief lichamenlijk actief zijn op minimaal vijf en bij voorkeur alle dagen van de week (in zomer en winter);
of:
- b) De fitnorm, oftewel ten minste drie keer per week gedurende minimaal 20 minuten zwaar intensief lichamenlijk actief zijn (in zomer en winter).

Als één van beide normen gehaald wordt, dan is voldaan aan de combinorm en beweegt men genoeg voor een goede gezondheid.

Voorbeelden van matig intensieve activiteiten zijn wandelen, (rustig) fietsen, tuinieren, rustig zwemmen. Voorbeelden van intensieve activiteiten zijn: hardlopen of zwemmen (snel tempo).

Voorstel 1 : Bij de gemeentelijke doelstellingen sluiten we aan bij de ambitie en algemene doelstellingen uit de Sportagenda 2016

2.2.3 Doelstellingen sport en onderwijs

Het basisonderwijs is één van de belangrijkste samenwerkingspartners als het gaat om het halen van de doelstellingen. Daarom nemen we deel aan het provinciale project 'Sport op Basisscholen'. Hierin werken we samen met de Friesland Zorgverzekeraar en Sport Fryslân.

Foto: Symposium Sport Lokaal Samen (30 januari 2012)

Om resultaten te laten zien hebben we met betrekking tot sport en bewegen in het basisonderwijs subdoelstellingen opgesteld. Deze doelstellingen zijn:

- Alle scholen zijn bekend met het ondersteuningsaanbod van de gemeente.
- Alle scholen geven per week twee kwalitatief goede lessen bewegingsonderwijs.
- 80% van de basisscholen werkt met een vakwerkplan voor het bewegingsonderwijs en een bewegingsmethode.
- Minimaal 50% van de basisscholen heeft een sport- en beweegaanbod na schooltijd.

2.2.4. Doelstellingen sport en gezondheid

Het (meer) bewegen en sporten bevordert de lichamelijke en geestelijke gezondheid van mensen en draagt bij aan vermindering van overgewicht en inactiviteit. Overgewicht en inactiviteit kan leiden tot aandoeningen als hart- en vaatziekten, diabetes en vroegtijdig overlijden. Om resultaten te laten zien hebben we met betrekking sport en gezondheid subdoelstellingen op gesteld die zijn afgeleid van de uitvoering van het Beleidsplan Gezondheid 2009-2012. Deze doelstellingen zijn:

- Een bijdrage leveren aan het terugdringen van overgewicht bij jeugdigen en volwassenen door naast het verhogen van de sportparticipatie aandacht te hebben voor een gezonde leefstijl.
- Alle relevante samenwerkingspartners (zoals CJG, jeugd- en jongerenwerk, huisartsen, fysiotherapiepraktijken) zijn bekend met het sport- en beweegaanbod in de gemeente.
- 75% van alle sport- en beweegdocenten voor ouderen heeft een valpreventie cursus gevolgd en besteedt aandacht aan valpreventie in de les.

2.3 Hoe halen we de doelstellingen?

Om de doelstellingen te halen moet in principe elke doelgroep participeren. In de kadernota zijn echter doelgroepen aangegeven waar meer aandacht aan zal worden besteed. Elke doelgroep heeft een specifieke behoefte en verdient dan ook een gerichte aanpak. De benadering van de doelgroepen vormt het raamwerk voor de verdere invulling van het sportstimuleringsbeleid. Deze invulling krijgt zijn weerslag in de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's. Ook de samenwerking met gezondheidspartners, sportaanbieders en het inzetten van sporters wordt meegenomen bij de uitwerking van het sportstimuleringsbeleid.

2.3.1 Jeugd (0 t/m 3 jaar)

In deze fase worden kinderen voor het eerst geconfronteerd met sport en bewegen en wordt de basis gelegd voor de motorische ontwikkeling. De uitdaging is om bij deze jonge kinderen een positief beeld achter te laten van sport en bewegen. Vallen en opstaan hoort daar in onze ogen bij. In de eerste levensjaren is een kind aangewezen op de verzorging door ouders en speelt het leven zich vooral in de huiselijke omgeving af, ook al brengen kinderen van werkende ouders soms veel tijd in de kinderopvang door. In samenwerking met ouders, kinderopvang, peuterspeelzalen en ouderen blijven we aandacht besteden aan deze doelgroep.

2.3.2 Jeugd (4 t/m 12 jaar)

De jeugd is (en blijft) de komende beleidsperiode de belangrijkste doelgroep. We richten ons het meest op de 4-12 jarigen. Wanneer deze kinderen kunnen sporten, dan heeft dit een levenslang effect op het sportgedrag en daarmee op de gezondheid van kinderen.

De sportdeelname in deze leeftijd is vaak al groot (landelijk 87%), maar er zijn verbeteringen mogelijk. Er is altijd een categorie die niet sport. We richten onze aandacht dus vooral op gebieden waar de sportparticipatie het laagst is, en betrekken onder andere de sportaanbieders, scholen, de buurt en ouders bij deze aanpak. Dankzij de aanstelling van de buurtsportcoaches hebben we de afgelopen jaren al een flinke groei bewerkstelligd van het sport- en beweegaanbod op en rondom scholen.

We gaan zoveel mogelijk door met effectief gebleken gemeentebrede projecten. De 'Sportsnuffelweek', de 'Schoolsportagenda', het gemeentelijk straatvoetbaltoernooi en 'Lekker Fit Fryslân' vereisen met een gemiddeld aantal deelnemers van ruim 2000 kinderen per project ook de komende beleidsperiode de nodige aandacht.²

We willen daarnaast inspelen op deze doelgroep door ze de mogelijkheid te bieden om via internet een sport- en beweegaanbod samen te stellen. Ook op het gebied van cultuur gaan we de jeugd een gevarieerd vraaggericht programma aanbieden.

Voorstel 2: We richten ons met het sportstimuleringsaanbod voor de groep 4-12 jaar primair op gebieden waar de sportparticipatie het laagst is.

Sport en bewegen in het onderwijs

Als we meer mensen aan het bewegen willen krijgen, dan moet het bewegingsonderwijs een prominente plaats krijgen in het lesrooster. We streven ernaar dat alle scholen op termijn minimaal twee kwalitatief goede lessen bewegingsonderwijs per week aanbieden. De komende jaren bieden de buurtsportcoaches, in het kader van het project Sport op Basisscholen, modules aan die gericht zijn op het verbeteren van de kwaliteit van het bewegingsonderwijs.

Foto: Logo Sport op Basisscholen

Het programma bestaat uit het coachen van groepsleerkrachten, het verzorgen van voorbeeldlessen, advisering ten aanzien van het gebruik van materialen, advisering met betrekking tot het werken met een methode/vakwerkplan en een aanbod buiten de reguliere schooltijden. Op de brede scholen zullen de buurtsportcoaches extra taken hebben.³ Het aanstellen van (vakbekwame) leerkrachten voor het bewegingsonderwijs is de verantwoordelijkheid van schoolbesturen. Wij gaan de scholen ondersteunen, maar geen vakleerkrachten bewegingsonderwijs subsidiëren.

Voorstel 3: We ondersteunen het basisonderwijs door gerichte modules aan te bieden in het kader van het project 'Sport op Basisscholen'.

² GGD Fryslân adviseert in haar rapport "Gezond opgroeien in SWF 2012" het project Lekker Fit Fryslân of andere bewegingsprogramma's die het plezier in bewegen stimuleren te continueren.

³ Een brede school is een integraal concept voor structurele samenwerking tussen participanten op het gebied van onderwijs, welzijn, cultuur, sport, opvang en zorg. Samenwerking vindt plaats op het niveau van de wijk of het dorp. De ontwikkeling en de zorg voor het kind van 0-12 jaar is het uitgangspunt en de school heeft daarin een centrale plaats.

Een behoorlijk aantal scholen gebruikte het schoolzwemmen als een uur "natte les" bewegingsonderwijs. Vanaf het schooljaar 2012-2013 maken nog maar 13 scholen gebruik van het schoolzwemmen, doordat het vervoer niet meer vergoed wordt door de gemeente. Door het relatief kleine aantal scholen dat nog gebruik maakt van het schoolzwemmen kan hier op termijn op worden bezuinigd. Een bezuiniging op het schoolzwemmen betekent in feite een bezuiniging op het bewegingsonderwijs.

Dat is vanuit het belang de geformuleerde doelstellingen niet wenselijk. Wanneer mocht blijken dat er minder bezuinigingen noodzakelijk zijn op het schoolzwemmen, dan zal een deel weer worden besteed aan het bewegingsonderwijs via het project Sport op Basisscholen. Het lesuur schoolzwemmen dat als een lesuur "natte gymles" werd besteed moet wel opnieuw ingevuld worden, want dat is wettelijk verplicht. Wij hebben er in ieder geval baat bij dat het invullen van een lesuur bewegingsonderwijs op een kwalitatief goede manier gebeurt. We nemen bij onze ondersteuning het gebruik van buitensport-accommodaties tijdens de schooluren mee. Deze liggen er overdag meestal verlaten bij, terwijl ze een rol kunnen spelen in het bewegingsonderwijs op basisscholen, voortgezet onderwijs en de buitenschoolse opvang.

Hoewel het aantal kinderen met overgewicht in het basisonderwijs stabiliseert of zelfs iets afneemt is nog steeds sprake van een probleem (1 op de 12 kinderen heeft overgewicht). Het is daarom belangrijk om aandacht te blijven houden voor een gezonde leefstijl waarbij naast sport ook aandacht is voor gezonde voeding.

Voorstel 4: We zorgen dat een gezonde leefstijl (inclusief gezonde voeding) op alle basisscholen structurele aandacht heeft.

2.3.3 Jeugd (13 t/m 18 jaar)

Veel jongeren in deze leeftijd verliezen de binding met sport. Het reguliere aanbod past vaak niet meer in hun drukke tijdschema en/of het voldoet niet meer aan de veranderde wensen. De buurtsportcoaches gaan de hoge uitstroom proberen te beperken door lokale sportaanbieders meer sport- en beweegactiviteiten te laten organiseren voor deze doelgroep. We betrekken het voortgezet onderwijs, de jongeren zelf en de

Foto: Survivalrun voor jongeren

sportaanbieders hierbij. Dit doen de buurtsportcoaches onder andere in het kader van het project "Dubbel Actief", waarbij sportaanbieders in het voortgezet onderwijs, onder en na schooltijd, een sportaanbod samenstellen. We gaan ook aandacht besteden aan gezonde voeding in schoolkantines om het overgewicht op scholen terug te dringen. Eén op de zes leerlingen van het Vmbo heeft overgewicht. Sinds 2008 is er geen sprake van een toename, maar het betreft toch 17% van alle leerlingen. Het streven is om dit percentage zo laag mogelijk te krijgen. Daarom blijven we sport en bewegen in combinatie met gezonde voeding stimuleren.

Voorstel 5: We gaan samenwerken met lokale sportaanbieders en het voortgezet onderwijs om te komen tot meer activiteiten.

2.3.4 Volwassenen (19 t/m 65 jaar)

Er bestaat in de gemeente een rijk geschakeerd palet van sport- en bewegingsvormen. Als iemand meer wil bewegen voor een gezonde leefstijl, dan kan deze terecht bij de sportsector (sportvereniging, sportschool, fitnesscentrum), op het werk (bedrijfsfitness),

in de welzijnssector (sport- en buurtwerk) of bij initiatieven die gelieerd zijn aan de (bedrijfs-) gezondheidszorg, zoals fysiosport, bewegingsprogramma's gelieerd aan de GGD, zorginstellingen of fitplannen van zorgverzekeraars.

Ook als men besluit zonder begeleiding iets aan sport of beweging te doen (fitness thuis, wandelen, joggen, fietsen, zwemmen) dan zijn daar mogelijkheden voor. In de praktijk blijkt dat volwassenen meestal zelfstandig hun weg vinden in het sport- en beweegaanbod. In de gebiedsclusters waar de sportparticipatie achterblijft, blijven volwassenen echter een belangrijke doelgroep voor ons beleid. We gaan in deze gebieden voorstellen doen om de situatie te verbeteren en betrekken daar de sportverenigingen, commerciële sportaanbieders en bedrijven bij.

Foto: Slachtemarathon (20 mei 2012)

Het bedrijfsleven heeft namelijk veel te bieden voor deze doelgroep. Goede publieksinformatie over sportmogelijkheden in de gemeente is belangrijk, maar sportverenigingen, commerciële sportaanbieders (fitness, gezondheidscentra e.d.) en werkgevers willen we meer betrekken bij het aanbieden van specifieke activiteiten.

Voorstel 6: We inventariseren de gebieden waar de sportparticipatie van volwassenen achterblijft en ondernemen actie om de sportparticipatie te verbeteren.

Bedrijfssport

Er zijn voorbeelden dat door gezondheidsprogramma's medewerkers meer bewegen en gezonder gaan leven. Door bedrijfssport kunnen we inwoners ook in beweging krijgen. Het gemeentepersoneel willen we het goede voorbeeld laten geven. Dit kan door overleg te plegen met commerciële sportaanbieders (fitness, gezondheidscentra e.d.) en deze aanbieders een sportaanbod te laten doen.

Voorstel 7: We stimuleren bedrijfssport door commerciële sportaanbieders een aanbod te laten doen aan het gemeentepersoneel, waarbij vooral aandacht is voor de niet-actieven.

2.3.5 Senioren (65-plussers)

Foto: Ouder-peuter gym

De roep om senioren in beweging te krijgen, klinkt steeds luider. De meeste 65-plussers zijn met pensioen en hebben veel vrije tijd. Deze doelgroep is de grootste groeiemarkt, omdat senioren relatief minder bewegen en omdat de groep steeds groter wordt. Valongelukken onder senioren nemen toe. Voor deze doelgroep gaan de buurtsportcoaches in ieder geval een (innovatief) vraaggericht aanbod ontwikkelen in samenwerking verschillende partners. We gaan ook aandacht besteden aan valpreventie door onder andere scholing van docenten. Vernieuwing en uitbreiding van het sportaanbod moet bijdragen aan een verhoging van de sportparticipatie.

Verder gaan we beleid ontwikkelen om meer mensen te binden aan de Meer Bewegen voor Oudergroepen (MBVO) en Galmgroepen. Wij spelen in op de behoefte van de doelgroep waarin genieten, gezelligheid en het behoud van mobiliteit hoog gewaardeerd wordt.⁴

Voorstel 8: We ontwikkelen voor de doelgroep ouderen een innovatief vraaggericht aanbod in samenwerking met lokale verenigingen en in aansluiting op lokale activiteiten.

2.3.6 Mensen met een beperking⁵

Voor mensen met een beperking is sporten vaak duurder, er is een beperkt aanbod in de eigen buurt en/of de accommodaties zijn minder toegankelijk. Bovendien beweegt tachtig procent van hen te weinig, blijkt uit onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen. Daarom blijven we maatwerk leveren en gaan we zorgen voor een goede spreiding van het aanbod. Frysas, het provinciale steunpunt voor aangepast sporten, blijven we ondersteunen voor het aanbieden van effectieve activiteiten en projecten. Met Frysas gaan we onderzoeken of het aanbod nog steeds goed bereikbaar is voor mensen met een beperking in de gemeente.

Voorstel 9: We onderzoeken de spreiding van het sport- en beweegaanbod voor mensen met een beperking en ondernemen actie om de spreiding (waar nodig) te verbeteren.

2.3.7 Kwetsbare doelgroepen

Sport en bewegen vergroot de zelfredzaamheid en de netwerken van vooral de minima. We gaan een nadrukkelijker verbinding leggen tussen Wmo en sport, omdat we ervan overtuigd zijn dat een gedeelte van deze groep via sport en bewegen weer mee kan doen in de samenleving. Om een kwalitatief goed sport- en beweegaanbod aan te bieden moet er maatwerk geleverd worden en (waar dat kan) samengewerkt worden met professionele instellingen. Binnen professionele instellingen werken vaak goed opgeleide medewerkers, zoals straathoekwerkers/opbouwwerkers en ouderenwerkers. We gaan in samenwerking met deze instanties elk jaar minimaal één project of activiteit organiseren voor een kwetsbare doelgroep.

Uitkeringsgerechtigden willen we de mogelijkheid bieden om tegen een gereduceerd tarief mee te doen aan sportactiviteiten. Op dit moment is er een onderzoek gaande naar het invoeren van een gemeentepas voor alle inwoners (waaronder de minima) in onze gemeente. Bij de invoering bekijken we of het mogelijk is om de minima eventueel tegen een gereduceerd tarief mee te laten doen aan sportactiviteiten.

Voorstel 10: We onderzoeken de haalbaarheid om minima via de gemeentepas tegen een gereduceerd tarief mee te laten doen aan sportactiviteiten.

2.3.8 Versterken van sportverenigingen: groei en vitaliteit

We werken graag samen met sportverenigingen, want daar vinden we de meeste inwoners die al aan het sporten en bewegen zijn. Om ons doel te bereiken (35% is lid van een sportvereniging) hebben we 1000 leden extra nodig in 2016. Daar hebben we vitale sportverenigingen voor nodig: financieel en organisatorisch gezond, toekomst- en omgevingsgericht.

⁴ GALM staat voor Groninger Actief Leven Model. GALM: een beweeginterventie voor inactieve ouderen in de leeftijd van 55-65 jaar.

⁵ We spreken hier over mensen die door een aandoening (lichamelijk, verstandelijk, visueel) extra hulp nodig hebben om te kunnen sporten en/of bewegen.

Foto : Een telegraaf (scorebord bij het kaatsen)

Vitale sportverenigingen stellen hun leden in staat om te sporten, maar organiseren daarnaast ook activiteiten voor niet-leden. Dat doen ze vaak samen met partijen in de wijk, buurt of de stad. Die activiteiten kunnen gericht zijn op een tak van sport, maar het kan ook gaan om het aanbieden van of het ruimte bieden aan andere activiteiten op het gebied van welzijn, zorg, naschoolse activiteiten, wijkactiviteiten, ontmoeting enzovoort. Een lidmaatschap moet bijdragen aan het dagelijks sporten en bewegen. Clubs die dat willen, helpen we om vitaal te worden.⁶ We gaan gerichte maatregelen nemen om dit te realiseren. Het programma Verenigingsondersteuning gaat zich onder andere richten op:

- Vrijwilligers;
- Financiën;
- Beleid;
- Ledenwerving en behoud van leden;
- Sponsoring;
- Subsidies;
- Sportstimulering;
- Communicatie;
- Samenwerken in de gebiedsgerichte aanpak.

We geven voorrang aan verenigingen uit gebieden waar de sportparticipatie het laagst is. We werken binnen het programma Verenigingsondersteuning samen met Sport Fryslân, want zij hebben de afgelopen jaren veel ervaring opgebouwd op het gebied van verenigingsondersteuning. Middelbare scholieren stimuleren we om hun maatschappelijke stage te laten volgen bij sportverenigingen, waardoor het tekort aan vrijwilligers bij sportverenigingen (gedeeltelijk) kan worden opgevangen. We gaan samenwerken met de Stipepunten als het gaat om de werving van vrijwilligers.

Voorstel 11: We ondersteunen sportverenigingen op een proactieve manier.

2.4 Doelmatig subsidiebeleid

We voeren de komende jaren een doelgericht subsidiebeleid. We willen af van de vaak jarenlang opgebouwde automatische subsidiestromen. De jeugdsportsubsidie gaan we in drie jaar afbouwen. Dit betekent dat sportverenigingen voor 2013 nog de volledige subsidie ontvangen en dat deze subsidie voor de jaren 2014 en 2015 steeds met 1/3 gedeelte wordt verminderd. Met ingang van 2016 vervalt de subsidie. Het is onzeker of de gymnastiekverenigingen maatregelen kunnen treffen om het verlies aan inkomsten op te lossen. Daarom gaan we onderzoeken of er aanleiding is om de gymnastiekverenigingen te compenseren voor de gevolgen van het sport- en beweegbeleid. De positie van gymnastiekverenigingen betrekken we bij het vaststellen van de tarieven (voorstel 40 beleidsnota), de inzet van buurtsportcoaches (voorstel 11 beleidsnota) en het opstellen van een nieuwe sportsubsidieregeling (voorstel 12 beleidsnota). De bestaande sportstimuleringsubsidies gaan we beëindigen per 1 januari 2013. Er gaat een nieuwe subsidieregeling komen, gerelateerd aan de doelstellingen. Bij de nieuwe subsidieregeling wordt ook aandacht besteed aan de Friese cultuursporten en het hebben van goed (sporttechnisch) kader.

⁶ Het begrip vitaal staat in dit verband voor veerkracht, het vermogen om klappen of tegenslagen te boven te komen, maar ook voor gezondheid, participatie en zelfredzaamheid. Een vitale vereniging is dynamisch en reageert op een omgeving die verandert.

Voorstel 12: We stellen een nieuwe subsidieregeling vast, bouwen de jeugdsportsubsidies in drie jaar af en beëindigen alle sportstimuleringsubsidies op 1 januari 2013.

2.5 Vraaggericht aanbod in combinatie met een gebiedsgerichte aanpak

Sport- en beweegactiviteiten hebben vooral effect wanneer ze 'út de mienskip' bedacht en uitgevoerd worden. We willen een vraaggericht sport- en beweegaanbod realiseren en daarom gaan we eerst onderzoeken wat de wensen en behoeften zijn van de inwoners. Op basis van de lokale sportbehoefte volgt een aanpak per gebiedscluster. Bij de uitvoering sluiten we aan op (al) aanwezig is in de gebiedsclusters. We gebruiken bestaande initiatieven, activiteiten en sport- en beweegvoorzieningen zoveel mogelijk bij deze aanpak.

Om deze aanpak inhoud te geven zetten we buurtsportcoaches in. Buurtsportcoaches hebben binnen een gebiedscluster een belangrijke rol bij het behalen van de gestelde doelen. Zij werken projectmatig, adviserend, ondersteunend en stimuleren de eigen kracht en kennis van samenwerkingspartners.

De gemeente maakt vanaf 2013 aanspraak op 15,3 fte aan buurtsportcoaches. 60% van de loonkosten van een buurtsportcoach dient door de gemeente in samenwerking met derden worden bijeengebracht. Afhankelijk van de realisatie van de besparingsopgaaf en de bijdrage van externen zal dit aantal naar beneden toe worden bijgesteld.

Een voorbeeld van dit vraaggericht aanbod is het provinciale project: Sportdorp. In dit project vergroten we de deelname aan sport-, beweeg-, en andere activiteiten van inwoners door verschillende organisaties in het gebiedscluster Witmarsum-Arum samen te laten werken en gebruik te maken van elkaars deskundigheid. Wanneer dit concept succesvol blijkt te zijn, dan gaan we dit concept verder uitbouwen naar meerdere gebiedsclusters in de gemeente.

Door een netwerk per gebiedscluster samen te stellen ontstaan brede samenwerkingsverbanden. De samenstelling van het netwerk is afhankelijk van de aanwezige partners en belanghebbenden in het gebied. We zijn ons ervan bewust dat de stedelijke gebieden (Sneek en Bolsward) een andere aanpak vergen dan de landelijke clusters. De buurtsportcoach is hierbij de aanjager en het eerste aanspreekpunt van de gemeente op sport- en beweeggebied. We gaan intensiever samenwerken met onder andere de buurt, scholen, sportverenigingen, kinderopvang, bso, zorg, dorpen/wijkcoördinatoren, woningcorporaties en het bedrijfsleven.

Het nieuwe sportaanbod is in 2016 in de meeste gevallen een coproductie van de gemeente met verschillende partners in het gebiedscluster. Het uitgangspunt bij de gebiedsgerichte aanpak is dat lokale partijen het sport- en beweegaanbod na een aanloopperiode zelf oppakken en continueren. Daarbij gaan we uit van de eigen kracht van onze inwoners.

Voorstel 13: We gaan een vraaggericht sport- en beweegaanbod ontwikkelen in combinatie met een gebiedsgerichte aanpak, waarbij we gebruik maken van bestaande initiatieven, activiteiten en sport- en beweegvoorzieningen.

2.6 Monitoren en evalueren

We houden scherp in de gaten of de doelstellingen worden gehaald. Dit doen we niet alleen aan het eind van deze beleidsperiode, maar ook tussentijds om te kunnen bijsturen. We houden bij waar het geld naartoe gaat en welke activiteiten daarmee worden uitgevoerd. We gaan door met projecten en interventies die een bijdrage leveren aan de doelstellingen, andere projecten en interventies bouwen we af. Tweejaarlijks meten en rapporteren we de status van de doelstellingen aan het college en de raad. We gaan medio 2014 bekijken of we op schema liggen. De activiteiten en projecten worden jaarlijks geëvalueerd met de betrokkenen. De uitkomsten van de monitor worden gerelateerd aan leeftijd en gebiedscluster. Bij het aantal sporters en het aantal lidmaatschappen per sportvereniging maken we gebruik van de door NOC*NSF ontwikkelde monitor, die bij sportverenigingen in beeld brengt op welke plaatsen en bij welke doelgroepen resultaten worden geboekt.

Voorstel 14: We voeren een nulmeting en terugkerende effectmetingen uit voor de doelgroepen jongeren, ouderen en mensen met een beperking.

3. Talenten en sportevenementen

3.1 De huidige situatie

In de Kadernota Sport en Bewegen is een belangrijke plaats ingeruimd voor het ontwikkelen van beleid op het gebied van talenten en sportevenementen. Daar is op dit moment weinig beleid voor, niet alleen in onze gemeente, maar ook landelijk.

Als we het over talenten hebben, komt ook het woord topsport in beeld. Lange tijd hield de gemeente zich vooral met breedtesport bezig. Gelukkig zijn we tot het besef gekomen dat breedtesport en topsport niet zonder elkaar kunnen: de topsporter kan een voorbeeld zijn waardoor iemand ook aan sport gaat doen, de breedtesport biedt de mogelijkheid om talenten te ontdekken.

Onze gemeente telt een 40-tal sporttalenten en topsporters, die anderen stimuleren, inspireren en voor publiek vermaak zorgen. Denk aan de volleybalprestaties van afgelopen seizoen, de promotie naar de voetbal Topklasse of de prestaties van verschillende watersporters.

De belangstelling voor sportevenementen begint in Nederland toe te nemen. Sportevenementen zorgen voor economisch voordeel, een positief imago en een trots gevoel bij de inwoners. Daarom zijn steeds meer gemeenten en provincies bereid om in sportevenementen te investeren.

Op het gebied van evenementen heeft Súdwest-Fryslân op dit moment de nota 'Evenementenbeleid: voor een evenwichtig vermaak'. Deze nota richt zich alleen op zaken als vergunningen, veiligheid, openbare orde e.d. en zegt dus niets over een gemeentelijke ambitie om het houden van sportevenementen te stimuleren. Toch is het voor een gemeente als Súdwest-Fryslân belangrijk haar ambities voor sportevenementen te bepalen.

Onze gemeente telt namelijk evenementen die wij misschien al heel gewoon vinden, maar die landelijk aanspreken, zoals de Sneekweek, de Elfstedentocht op de schaats, en andere soorten Elfstedentochten die de zes steden aandoen die in onze gemeente liggen. De geschatte economische opbrengst van een Elfstedentocht op de schaats bedraagt 50 tot 100 miljoen euro voor Friesland. De helft daarvan zou wel eens in onze gemeente terecht kunnen komen.

Foto: Aanduiding elfstedenfietsroute

3.2. Beleid Talenten en Sportevenementen

3.2.1. Talenten

Tot op heden hebben we als gemeente nog niet veel oog gehad voor sporttalenten en topsport. Daarom hebben we in de kadernota het voornemen opgenomen om beleid op het gebied van talenten en topsport te ontwikkelen.

Er blijken veel talenten en topsporters in de gemeente Súdwest-Fryslân te wonen. Aanstormende jeugd, jonge toppers en gearriveerde topsporters, ze zijn allemaal binnen onze grenzen vertegenwoordigd. Bijlage 2 bevat een lijst met sporttalenten en topsporters uit onze gemeente die per mei 2012 aangesloten zijn bij Topsport Noord. Daar staan maar liefst 39 namen op, variërend van Regionaal talent tot Wereldtopper!

De weg naar de top is lang en moeizaam. Het noordelijke topsportklimaat verschilt nogal van de rest van Nederland. Dat heeft te maken met geografische spreiding, het ontbreken van geschikte faciliteiten en de vaak moeizame combinatie sport en studie. Daarom willen wij talenten op verschillende manieren ondersteunen en helpen zich te ontwikkelen tot topsporters. Wij denken dat te kunnen bereiken door:

1. het ondersteunen van Topsport Noord;
2. het instellen van de Talentenprijs Súdwest-Fryslân;
3. het (mede) helpen opzetten van Regionale Talent Centra.

De verschillende onderdelen werken we hieronder uit.

1. Het ondersteunen van Topsport Noord

In 2011 is Topsport Noord opgericht als een samensmelting van het 'Topsport Steunpunt Noord' en het 'Centrum voor Topsport en Onderwijs'. Topsport Noord richt zich op sporttalenten en topsporters en zorgt naast het kunnen beoefenen van topsport voor het volgen van onderwijs, huisvesting, medische begeleiding, voedingsadviezen en maatschappelijke begeleiding.

Foto: Logo Olympische spelen 2028 in Nederland

Deze ondersteuning is van wezenlijk belang voor de ontwikkeling van talenten. Daarom mag Topsport Noord rekenen op financiële steun van de provincie Fryslân en andere Friese gemeenten.

Het gebeurt regelmatig dat talentvolle sporters de gemeente om steun vragen. Maar voor een gemeente is het moeilijk, zo niet onmogelijk, hiervoor objectieve criteria op te stellen. Ook dat is een reden om Topsport Noord financieel te steunen: we kunnen degenen die bij de gemeente aankloppen, dan doorverwijzen naar Topsport Noord. Daarbij gaan we ervan uit dat een bedrag van € 250,00 per sporter per jaar toereikend is (€ 10.000,- per jaar).

Voorstel 15: We stellen jaarlijks € 10.000,- beschikbaar voor Topsport Noord te Heerenveen.

2. Het instellen van de Talentenprijs Súdwest-Fryslân

Onlangs is het gemeentelijke huldigingsbeleid voor de sport vastgesteld (Bijlage 3). Binnen dat beleid is geen ruimte opgenomen voor het huldigen van talenten. Dat willen we gaan doen door de 'Súdwest-Fryslân talentenprijs' in te stellen.

Om ons daarbij te adviseren, benoemen we de commissie 'Sporttalent van het jaar'. Tijdens de gemeentelijke nieuwjaarsreceptie huldigen we het gekozen sporttalent. Als prijs stellen we een nog nader te bepalen 'sportief' kunstwerk beschikbaar, vergezeld van een cheque van € 250,- voor de aanschaf van sportmateriaal.

Voorstel 16: We huldigen jaarlijks het Sporttalent van het jaar van de gemeente Súdwest-Fryslân. We stellen daarvoor een 'sportief' kunstwerk en een geldbedrag van € 250,- beschikbaar.

3. Het (mede) helpen opzetten van Regionale Talent Centra (RTC) of Nationale Talent Centra (NTC)

Voor het doorstromen van talenten naar de (wereld)top denken we aan het oprichten van Regionale Talent Centra (RTC) of Nationale Talent Centra (NTC), die over de juiste trainingsfaciliteiten en talentencoaches beschikken. Die talentencoaches zorgen weer voor de verspreiding van kennis en ervaring naar regionale en lokale coaches.

Wij gaan dan ook onderzoeken of we RTC's in onze gemeente kunnen opzetten en voor welke takken van sport dat haalbaar is. Dat hangt namelijk sterk af van het beleid van de betreffende sportbond, de mogelijkheden van onze plaatselijke verenigingen en de aanwezigheid van specifieke deskundigheid. De Friese sporten en de watersport betrekken we bij dit onderzoek.

De gemeente Súdwest-Fryslân telt één NTC: het 'Nationaal Trainingscentrum voor Kielboten' op het Starteiland in Sneek, dat tot stand is gekomen door samenwerking tussen de provincie, de Koninklijke Watersportvereniging Sneek en de gemeente. In Friesland zijn verder RTC's en NTC's gevestigd voor:

- zwemmen/waterpolo;
- judo;
- schaatsen;
- turnen;
- skeeleren;
- handbal (in oprichting);
- basketbal (in oprichting).

Voorstel 17: We onderzoeken in samenwerking met plaatselijke sportverenigingen en sportbonden of het oprichten van Regionale Talent Centra of Nationale Talent Centra in onze gemeente haalbaar is, en zo ja, voor welke takken van sport.

3.2.2. Sportevenementen

Het belang van sportevenementen wordt steeds vaker erkend. Sportevenementen zorgen immers voor:

- een positieve uitstraling voor plaats of gemeente;
- economische impact, want ze leveren geld op;
- een gevoel van trots en blijdschap van de eigen inwoners.

Wij menen dan ook, dat de gemeente Súdwest-Fryslân open moet staan voor het ondersteunen van sportevenementen. Vooral enerzijds als die de verbondenheid van onze inwoners met de gemeente versterken en anderzijds als we daarmee onze gemeente kunnen laten zien aan bezoekers van buiten onze gemeente. Daarnaast bieden sportevenementen onze sportverenigingen, maar ook bijvoorbeeld buurtsportcoaches, de mogelijkheid tot het organiseren van allerlei side-events. Dat zorgt voor weer voor de nodige levendigheid en publiciteit.

Een verrassende en bruisende regio trekt nieuwe bedrijven, werknemers, bewoners en toeristen aan. Evenementen kunnen onze gemeente een bijzondere dynamiek geven en het beeld van onze gemeente verrijken.

Foto: Luchtfoto van de Galamadammen in Koudum

Uitgangspunt bij het opstellen van sportevenementenbeleid is dat de gemeente sportevenementen met een bovengemeentelijke, nationale of internationale uitstraling ondersteunt.

Voorstel 18: We gaan beleid voor sportevenementen opstellen.

Sportevenementenfonds Súdwest-Fryslân

Om sportevenementen te ondersteunen, richten we een "Sportevenementenfonds SWF" op. Als gemeente geven we het goede voorbeeld en storten hier jaarlijks een bedrag in. Dat bedrag moet komen uit de beschikking van bestaande evenementenmiddelen in de huidige gemeentebegroting. De hoogte van de gemeentelijke bijdrage is op dit moment nog niet aan te geven. Daarover wordt nog een besluit genomen. Verder proberen we de grotere bedrijven uit onze gemeente ook aan dit fonds te binden. Daardoor zijn we in staat een reserve te vormen, waardoor het ook mogelijk wordt grotere bedragen in evenementen te investeren. De Vuelta 2015 vraagt bijvoorbeeld 1 miljoen Euro uit Friesland voor een etappe langs de Friese Elfsteden. Van onze gemeente zal dan ongetwijfeld een bijdrage worden verwacht en een sportevenementenfonds biedt in dat geval uitkomst.

Bij verstrekken van bijdragen voor sportevenementen zullen toetsingscriteria moeten worden vastgesteld. Nader uit te werken toetsingscriteria voor sportevenementen zijn:

- economische effecten;
- sociaal-culturele effecten;
- imago effecten;
- kwaliteit van de organisatie en het sportevenement.

Voorstel 19: We richten een fonds voor sportevenementen op en stellen voor het beoordelen van aanvragen toetsingscriteria vast.

4. Sportaccommodaties

4.1 De huidige situatie

Een groot deel van de financiële middelen die de gemeente jaarlijks aan sport besteedt, wordt uitgegeven aan sportaccommodaties. De voormalige gemeenten kenden een zeer uiteenlopend beleid voor sportaccommodaties. Kenmerkend is dat alle gemeenten op de één of andere manier betrokken waren bij sportaccommodaties.

Van de binnensportaccommodaties (gymnastieklokalen, sportzalen en sporthallen) is de gemeente vaak eigenaar en beheerder, soms ligt het eigendom en/of beheer bij schoolbesturen, stichtingen of verenigingen. Sportvelden zijn meestal in eigendom en beheer van de gemeente. Dit geldt niet voor bijvoorbeeld tenniscomplexen: een groot aantal hiervan is geprivatiseerd. Ook club- en kleedgebouwen op sportvelden zijn in veel gevallen in bezit en beheer van verenigingen. In Bijlage 4 is op hoofdlijnen het sportaccommodatiebeleid van de voormalige gemeenten beschreven. Bijlage 5 bevat een overzicht van de sportaccommodaties in de gemeente.

Gemeenten zijn door hun voorwaardenscheppende taak in de afgelopen decennia meestal verantwoordelijk geweest voor realisatie, onderhoud en instandhouding van sportaccommodaties. De laatste jaren is daar een kentering in gekomen: clubs zijn nu in veel gevallen zelf verantwoordelijk voor klein onderhoud van kleed- en clubgebouwen, velden en/of inrichtingselementen. In een aantal gevallen is sprake van privatisering van (onderdelen van) sportaccommodaties, bijvoorbeeld club- en kleedgebouwen, of wordt uitvoering van werkzaamheden aan verenigingen overgelaten, zoals het maaien van velden.

In de praktijk blijkt dat verenigingen beter in staat zijn om gebouwen in stand te houden dan velden. Voor velden is specifieke deskundigheid, constante intensiteit en jarenlange continuïteit vereist om een gewenst kwaliteitsniveau te behouden.

4.2 Beleid sportaccommodaties

4.2.1 Algemeen

Het is goed te beseffen dat het realiseren en in stand houden van sportaccommodaties voor de gemeente geen doelen op zich zijn. Sportaccommodaties zijn faciliteiten om 'hogere' beleidsdoelen te bereiken. Deze beleidsdoelen zijn vooral beschreven in het onderdeel sportstimulering van deze nota (hoofdstuk 2). Hieruit vloeit voort, dat ondersteuning aan een accommodatie, in welke vorm dan ook, bij moet dragen aan het sport- en beweegbeleid van de gemeente. Bovendien is een belangrijk criterium voor gemeentelijke steun dat inwoners aantoonbaar behoefte hebben aan de betreffende accommodatie.

Hierna proberen wij het gemeentelijk beleid voor de diverse sportaccommodaties zo helder en eenduidig mogelijk te beschrijven. Desondanks zal er in de praktijk maatwerk nodig zijn, omdat strikte toepassing van het beleid in de praktijk kan leiden tot onredelijkheden (gelet op de ontstaansgeschiedenis van de huidige situatie).

Indelen sportaccommodaties

Bij sportaccommodaties onderscheiden we voorzieningen voor dorp/wijk, cluster en de gemeente. Dit doen we om te kunnen beoordelen of er sprake is van een evenwichtige spreiding van sportaccommodaties over de gemeente als geheel en per gebiedscluster in het bijzonder, en voor het toetsen van nieuwe aanvragen.

Dorps- en wijkvoorzieningen zijn laagdrempelige (denk aan prijs, bereikbaarheid en toegankelijkheid) en eenvoudige accommodaties, waar inwoners van dorpen en wijken individueel of in verenigingsverband kunnen bewegen en elkaar kunnen ontmoeten. 'Eenvoudig' betekent onder andere dat normen van sportbonden niet automatisch worden gevolgd.

Voorstel 20: De volgende bestaande sportaccommodaties aanmerken als een dorps- en wijkvoorziening: jeu de boulesbaan, kaatsveld, natuurijsbaan en trapveld.

Clustervoorzieningen zijn accommodaties die geschikt zijn voor het beoefenen van sportactiviteiten in en buiten competitieverband. Deze accommodaties moeten voldoen aan normen die daaraan door sportbonden worden gesteld. Doorgaans worden ze in georganiseerd verband door sportverenigingen gebruikt, hoewel gebruik in minder of ongeorganiseerd verband niet is uitgesloten. Voor gebruikers en bezoekers van deze accommodaties is het geen belemmering om enige afstand tussen huis en accommodatie te overbruggen. Daarom zijn deze accommodaties niet nodig op dorp- en wijkniveau, wel op het niveau van een gebiedscluster.

Voorstel 21: De volgende bestaande sportaccommodaties aanmerken als een clustervoorziening: fierljepaccommodatie, kano- en roeiaccommodatie, korfbalveld, manege, sportzaal, sporthal, tennishal, tennisbaan en voetbalveld.

Opmerking:

Een gymnastieklokaal kan in sommige gevallen als een dorp- en wijkvoorziening worden aangemerkt en soms als een clustervoorziening. Dit is onder andere afhankelijk van het verzorgingsgebied voor de school of de scholen, die gebruik maken van het betreffende lokaal. Een gymnastieklokaal is immers in de eerste plaats een onderwijsvoorziening, de sport is 'slechts' medegebruiker. Vanuit het sport- en beweegbeleid zal een gymnastieklokaal dan ook in samenhang met een sportzaal en sporthal worden gezien.

Foto: Openluchtwembad "Mounewetter" in Witmarsum

Gemeentelijke voorzieningen zijn accommodaties die geschikt zijn voor het beoefenen van sportactiviteiten in en buiten competitieverband én van sportactiviteiten op regionaal en/of landelijk niveau. Ook deze accommodaties moeten voldoen aan normen van overheden en/of sportbonden. Voor gebruikers en bezoekers is het over het algemeen geen belemmering de dikwijls grote afstand tussen huis en accommodatie te overbruggen. Daarom hebben deze accommodaties als verzorgingsgebied de gehele gemeente en in sommige gevallen zelfs daarbuiten.

Voorstel 22: De volgende bestaande sportaccommodaties aanmerken als een gemeentelijke voorziening: atletiekaccommodatie, hockeyveld, honk- en softbalveld, skeelerbaan, topsporthal, wielervedstrijdcentrum en zwembad.

Om misverstanden te voorkomen merken we op, dat de voorgestelde indeling niet betekent dat sportverenigingen claims bij de gemeente kunnen indienen bij het ontbreken van een bepaalde accommodatie. Anderzijds is het ook niet de bedoeling om automatisch tot sluiting of afstoting over te gaan bij een overcapaciteit aan accommodaties waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. In dat geval onderzoeken wij eerst de achterliggende

oorzaken en overleggen met betrokken partijen op welke manier het maatschappelijk en financieel rendement van de betreffende accommodatie kan worden verbeterd.

We streven naar multifunctionele accommodaties en meervoudig gebruik van accommodaties. Daarom brengen we van alle in de gemeente aanwezige sport- en beweegaccommodaties de gebruiksmogelijkheden en bezetting in kaart, waarbij we ook de accommodaties van welzijnsinstellingen zoveel mogelijk meenemen. Pas dan kunnen we nagaan of accommodaties beter kunnen worden benut en het maatschappelijk en financieel rendement kan worden verbeterd. Hierover later meer in deze notitie.

Voorstel 23: We brengen de onder- of overcapaciteit, de gebruiksmogelijkheden en de bezetting van alle sport- en beweegaccommodaties in kaart. Op basis daarvan gaan we na op welke manier het maatschappelijk en financieel rendement van deze accommodaties kan worden verbeterd.

Publiek-private samenwerking

We willen de publiek-private samenwerking wat betreft het sportaccommodatiebeleid op verschillende manieren bevorderen (een aanbeveling uit de werkconferentie) Dit doen wij onder andere door bepaalde verantwoordelijkheden voor sportaccommodaties aan de gebruikers te geven.

Ook willen wij in de toekomst meer dan tot dusver samenwerking zoeken met andere sectoren en het bedrijfsleven bij het realiseren en in stand houden van (grootschalige) sport- en beweegaccommodaties. Vooral in de recreatief-toeristische sector zien wij daarvoor kansen.

Voorstel 24: Bij realisatie en instandhouding van (grootschalige) sport- en beweegaccommodaties zoeken we samenwerking met andere sectoren en het bedrijfsleven.

Sportbesluit en omzetbelasting

Dankzij de belastingwetgeving kunnen we kosten besparen op sportaccommodaties. Normaal gesproken zijn sportaccommodaties vrijgesteld van omzetbelasting. Door sportaccommodaties onder het regiem van het zogenaamde Sportbesluit te brengen, is omzetbelasting (per 1 oktober 2012 21%!) op investeringen en exploitatiekosten verrekenbaar. Hiertegenover staat dat tarieven met 6% omzetbelasting worden belast. Per saldo kan dit de gemeente een aanzienlijke besparing opleveren. Om van deze fiscale regeling te profiteren mag er tussen gemeente en gebruiker geen sprake zijn van een verhuurder-huurder relatie, maar moet de gemeente invulling geven aan het fiscale begrip 'gelegenheid geven tot sportbeoefening'. Wij stellen voor in het onderzoek naar oprichting van een sportbedrijf eventuele fiscale voordelen van het Sportbesluit mee te nemen.

Voorstel 25: We nemen eventuele fiscale voordelen van het Sportbesluit mee in het onderzoek naar oprichting van een sportbedrijf.

4.2.2 Binnensportaccommodaties

Gymnastieklokalen zijn in de eerste plaats onderwijsvoorzieningen. Meestal liggen deze accommodaties naast of in de directe omgeving van een basisschool. Gebruik door sportverenigingen na schooltijd is als medegebruik te beschouwen. De exploitatiekosten moeten dus gedekt worden uit de onderwijsvergoeding plus de inkomsten uit sportgebruik. Er zijn vaak exploitatietekorten op gymnastieklokalen als het tarief voor dit medegebruik niet kostendekkend is (dit is vrijwel altijd de praktijk).

In deze gevallen is een bijdrage in de exploitatiekosten vanuit het sportbudget

gerechtvaardigd. Op dit moment bestaan er diverse regelingen voor subsidies en/of bijdragen aan gymnastieklokalen die door derden worden beheerd en geëxploiteerd. We willen deze regelingen kritisch tegen het licht houden en zoveel mogelijk in lijn brengen met het hiervoor weergegeven principe.

Sportzalen en sporthallen worden meestal als een sportvoorziening beschouwd. Gebruik door het basis- en voortgezet onderwijs wordt als medegebruik gezien.

Voorstel 26: We beperken de bekostiging van gymnastieklokalen uit het sportbudget tot lasten die voortvloeien uit medegebruik door sport.

De gebruiksmogelijkheden van gymnastieklokalen zijn beperkt, onder andere door hun beperkte comfort, inrichting en afmetingen (zowel qua oppervlakte als hoogte). Het hedendaagse aanbod aan sport- en beweegactiviteiten en de huidige sportbeoefenaar vragen om een modernere accommodatie. Daarom verwachten wij een geleidelijke vermindering van het aantal gymnastieklokalen in de huidige vorm, ook al omdat de bezetting als gevolg van demografische ontwikkelingen onder druk komt te staan. Als het aan ons ligt, zullen binnensportactiviteiten vooral plaats gaan vinden in verbeterde gymnastieklokalen, sportzalen en sporthallen. Deze ontwikkeling heeft zowel gevolgen voor de scholen als voor de sport (de reisafstanden kunnen bijvoorbeeld groter worden). Daar besteden we aandacht aan wanneer we dit beleidsonderdeel uitwerken.

Voorstel 27: We stemmen het aanbod van binnensportaccommodaties af op behoeften van onderwijs en sport.

Foto: Sportcentrum Schuttersveld in Sneek

Een aantal binnensportaccommodaties is aan groot onderhoud, renovatie dan wel (functionele) vernieuwing toe. Dit geldt bijvoorbeeld voor een groot aantal gymnastieklokalen, sporthal De Middellzee te Bolsward, de Sneker Sporthal en De Rolpeal te Workum.

We willen een onderzoek instellen naar onder meer de functionele en technische staat, inrichting en toegankelijkheid van binnensportaccommodaties. Soortgelijke onderzoeken zijn onlangs ook voor buitensportaccommodaties en zwembaden uitgevoerd. Op basis van de onderzoeksresultaten kunnen we een toekomstvisie voor de binnensportaccommodaties ontwikkelen. Zoals gezegd kunnen we de toekomst van binnensportaccommodaties in het algemeen en gymnastieklokalen in het bijzonder niet los zien van ontwikkelingen in de onderwijssector. Daarom wordt bij het onderzoek naar de onderhoudsstaat van binnensportaccommodaties de gyminventaris meegenomen. Ook zijn er raakvlakken met bijvoorbeeld zwembaden en schoolzwemmen.

Voorstel 28: We ontwikkelen, op basis van resultaten van in te stellen onderzoek, een toekomstvisie voor binnensportaccommodaties.

Het is op dit moment in de meeste gevallen gebruikelijk om binnensportaccommodaties te sluiten tijdens schoolvakanties. Dit gebruik is vooral vanuit beheersoogpunt bepaald. Er zijn echter in toenemende mate sportgebruikers die ook tijdens schoolvakanties gebruik van deze accommodaties willen (blijven) maken.

Omdat we sport en bewegen willen stimuleren stellen we voor bij het in gebruik geven van accommodaties in de toekomst meer dan tot nu toe rekening te houden met wensen en behoeften van gebruikers. Meer vraaggericht werken dus. Uiteraard worden hierbij eventuele financiële gevolgen niet uit het oog verloren.

Voorstel 29: Het in gebruik geven van binnensportaccommodaties meer dan tot dusver afstemmen op behoeften van gebruikers.

4.2.3 Buitensportaccommodaties

Foto: Fierljepaccommodatie in It Heidenskip

Wij hebben de buitensportaccommodaties voor de inwoners en de organisaties om te sporten en te bewegen, in drie categorieën ingedeeld om de rol van de gemeente te verduidelijken.

Tot **categorie A-voorzieningen** behoren buitensportaccommodaties voor sporten met een breed maatschappelijke draagvlak, die zonder steun van de gemeente voor een aanzienlijk deel van de inwoners om financiële redenen niet te beoefenen zouden zijn.

Voor deze accommodaties vervult de gemeente zowel een realiserende als faciliterende rol. Onder realiserend wordt verstaan het realiseren van een nieuwe accommodatie, onder faciliterend het onderhouden, in stand houden en vervangen van een accommodatie. Per soort sportaccommodatie wordt in een basispakket vastgelegd voor welke onderdelen van een accommodatie de gemeente verantwoordelijk is. Hierover later meer in deze notitie.

Voorstel 30: De volgende bestaande buitensportaccommodaties aanmerken als een A-voorziening: atletiekbaan, fierljepaccommodatie, hockeyveld, honk- en softbalveld, kaatsveld, korfbalveld en voetbalveld.

Tot **categorie B-voorzieningen** behoren buitensportaccommodaties voor sporten met maatschappelijk draagvlak, waarvan is gebleken (of waarvan wij het verantwoord vinden) dat deze zonder steun van de gemeente kunnen worden gerealiseerd en in stand gehouden. De rol van de gemeente beperkt zich hier tot het op verzoek adviseren. Wel vervult de gemeente publieke taken, zoals vergunningverlening en handhaving van wet- en regelgeving.

Voorstel 31: De volgende bestaande buitensportaccommodaties aanmerken als een B-voorziening: (niet openbare) jeu de boulesbaan, kano- en

roeiaccommodatie, buitenmanege, natuurisbaan, tennisbaan en zeilaccommodatie.

Naast officieel aangelegde sportaccommodaties wordt in toenemende mate gesport en bewogen op daarvoor geschikte plekken in openbare ruimten. Dergelijke voorzieningen komen veelal tot stand vanuit ruimtelijk en/of recreatief beleid.

Omdat er een tendens is om te sporten en te bewegen in minder of ongeorganiseerd verband in openbaar gebied, vinden wij opname ervan in deze beleidsnota van belang. Wij zien de rol van de gemeente voor deze **categorie C-voorzieningen** vooral om ervoor te zorgen, dat het openbaar gebied beweegvriendelijk wordt aangelegd en ingericht. Wij willen dat de beleidscluster sport hierin een voortrekkersrol gaat vervullen.

Voorstel 32: De volgende bestaande openbare voorzieningen aanmerken als een C-voorziening: fietspad, (openbare) jeu de boulesbaan, trapveld, park, ruiterveld, wandelpad en waterroute.

Foto: Een voorbeeld van een beweegvriendelijke omgeving in de Enschedese wijk Roombeek

De hiervoor aangegeven categorie-indeling heeft gevolgen voor een aantal accommodaties. Zo zullen bestaande accommodaties die niet als een A-voorziening zijn aangemerkt, worden geprivatiseerd. Dit zijn onder meer de tenniscomplexen te Arum, Heeg, Makkum en Witmarsum en de (niet-openbare) jeu-de-boulesbanen te Witmarsum. De (wijze van) overdracht van deze accommodaties doen wij in overleg met betrokken gebruikers.

Voorstel 33: We dragen bestaande, niet als een A-voorziening aangemerkte accommodaties, over aan gebruikers.

Kleed- en clubgebouwen en overige opstallen

Wij willen de verantwoordelijkheden voor sport- en beweegvoorzieningen mede bij sportaanbieders neerleggen. Daarom beëindigen we de gemeentelijke bemoeienis met kleed-, club- en overige gebouwen op buitensportaccommodaties (waar deze nog aanwezig is). Het betreft in elk geval de volgende accommodaties:

1. 6 kleed-/wasruimten voetbalvereniging 'LSC 1890';
2. 8 kleed-/wasruimten, 2 kantines en tribune voetbalvereniging Sneek/Wit Zwart;
3. 8 kleed-/wasruimten en kantine voetbalvereniging 'ONS';
4. kleed-/clubgebouw ijsclub te Sneek;
5. 2 kleed-/wasruimten, kantine en openbare toiletvoorziening sportvereniging 'Hylpen' te Hindeloopen;
6. 4 kleed-/wasruimten voetbalvereniging 'Workum'.

Na overdracht komt de volledige verantwoordelijkheid voor deze opstallen bij de betreffende sportverenigingen te liggen. Eventuele nu aan de gemeente verschuldigde gebruiksvergoedingen voor deze gebouwen, komen te vervallen. De onder de opstallen gelegen grond blijft in eigendom van de gemeente, maar we brengen geen grondhuur in rekening. Deze beleidslijn hanteren wij zowel voor nieuwe als voor bestaande gevallen om (nieuwe) verschillen in beleid te voorkomen.

Overdracht van de genoemde accommodaties vindt plaats door vestiging van een opstalrecht. De (wijze van) overdracht doen wij in overleg met betrokken gebruikers.

Het is bekend, dat er bijzondere situaties zijn waardoor overdracht van opstallen aan gebruikers in de praktijk moeilijk realiseerbaar is. Dit geldt bijvoorbeeld voor de opstallen op het sportcomplex Schuttersveld te Sneek. Bij uitwerking van dit beleidsonderdeel wordt uiteraard met bijzondere situaties rekening gehouden.

Er gelden op dit moment twee normen voor berekening van het aantal kleed- en wasruimten voor voetbal. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten hanteert als norm twee ruimten per wedstrijdveld. De KNVB en het NOC*NSF hanteren als algemene norm eveneens twee ruimten per wedstrijdveld, maar doet hier bovenop tot en met drie velden twee ruimten extra. Bij meer dan drie wedstrijdvelen komen er nog eens twee ruimten bij. Omdat wij vinden dat gebruikers ook een verantwoordelijkheid hebben voor kleed- en wasruimten stellen we voor, dat de gemeente bij noodzakelijke realisatie en/of uitbreiding als norm hanteert twee kleed- en wasruimten per wedstrijdveld.

Voorstel 34: We beëindigen de gemeentelijke bemoeienis met kleed- en clubgebouwen en overige opstallen op sportcomplexen en dragen deze accommodaties over aan gebruikers. Bij noodzakelijke realisatie en/of uitbreiding als norm hanteren twee kleed- en wasruimten per wedstrijdveld.

Het basispakket voor onderhoud en instandhouding

Hiervoor is aangegeven, dat de gemeente een bepaalde verantwoordelijkheid heeft voor onderhoud en instandhouding van accommodaties die behoren tot de categorie A-voorzieningen. We zijn van plan dit vast te leggen door voor elke afzonderlijke accommodatie een *basispakket* samen te stellen. In dit pakket staan de onderdelen die voor rekening van de gemeente zullen worden onderhouden en in stand gehouden (door of namens de gemeente). Dit basispakket stemmen wij in belangrijke mate af op de voor de betreffende soort sport benodigde speeloppervlakten en noodzakelijke inrichtingselementen (zoals bijvoorbeeld doelen).

Voor sportbeoefening niet strikt noodzakelijke elementen, zoals dug-outs, tribunes en scoreborden, nemen wij niet in het basispakket op. Wij vinden dat gebruikers daarvoor zelf verantwoordelijk zijn. Dit geldt eveneens voor gebruiksmaterialen zoals doelnetten en cornervlaggen, en het speelklaar maken van velden (denk aan de belijning). In een aantal bestaande situaties neemt de gemeente het veldonderhoud van verenigingen over, omdat wij het ongewenst vinden dat regulier en groot onderhoud/vervangingen bij verschillende partijen zijn ondergebracht.

Als voorbeeld denken wij voor voetbalaccommodaties aan het volgende basispakket:

- per wedstrijd- en trainingsveld 2 vaste doelen;
- noodzakelijke beplanting;
- parkeerplaatsen voor auto's en een fietsenstalling, als de noodzaak ervan is aangetoond op basis van de daarvoor geldende normen.

Foto: Voetbalvelden in Bolsward

Dit basispakket is geënt op bestaande situaties. Bij nieuw te realiseren accommodaties bevat het basispakket uitgebreidere voorzieningen, afhankelijk van lokale omstandigheden en budgettaire mogelijkheden van gemeente en (toekomstige) gebruiker(s). Ook de reden waarom een nieuwe accommodatie nodig is, bijvoorbeeld een door de gemeente opgelegde verhuizing, moet in die gevallen een rol te spelen.

Een afrastering rondom sportcomplexen is niet standaard in het basispakket opgenomen, omdat wij voorstander zijn van zoveel mogelijk open sportparken. Dit zijn sportparken die niet alleen in gebruik zijn bij sportverenigingen, maar die ook uitnodigen te sporten en te bewegen in minder of ongeorganiseerd verband. In de praktijk willen wij per locatie bekijken of uitvoering van dit streven mogelijk en verantwoord is. Bij het opstellen van een basispakket wordt ook het streven naar open sportparken vermeld.

Wij willen gebruikers kleine onderhoudswerkzaamheden laten uitvoeren, naast onderhoud en instandhouding van niet in het basispakket opgenomen voorzieningen. Dat is op veel plaatsen nu al het geval,. Hierbij denken wij aan werkzaamheden als afval verwijderen, haagknippen, handmatig maaiwerk, herstellen van verhardingen en beregenen. Daarnaast vinden wij dat het maaien van velden ook tot de zelfwerkzaamheid van verenigingen kan behoren. Bij het maken van het tarievenbeleid en het vaststellen van de hoogte van de tarieven gaan wij na of deze zelfwerkzaamheden verrekend kunnen worden.

Voorstel 35: Voor de als A-voorzieningen aangemerkte accommodaties maken we een basispakket aan voorzieningen voor realisatie en instandhouding, waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. Per accommodatie stellen we een lijst op met zelfwerkzaamheden en bekijken we of verrekening hiervan met de verschuldigde gebruikstarieven mogelijk is.

Eigendomsituatie

Wij vinden het wenselijk dat accommodaties behorende tot de A-categorie juridisch eigendom van de gemeente zijn. In een aantal gevallen is dit nu niet het geval, bijvoorbeeld een voetbalveld op het sportcomplex Het Bolwerk te Bolsward en kaatsvelden te Cornwerd en Makkum. Bij uitwerking van het beleid onderzoeken wij of overname van deze accommodaties door de gemeente noodzakelijk en haalbaar is. Uitkomsten van het onderzoek kunnen consequenties hebben voor de samenstelling van het basispakket aan voorzieningen. Als er accommodaties bij derden in eigendom blijven, kan dit bijvoorbeeld betekenen dat de verantwoordelijkheid voor onderhoud en instandhouding bij de eigenaar blijft of komt te liggen.

Voorstel 36: We onderzoeken of categorie A-accommodaties die nu eigendom van derden zijn, door de gemeente moeten worden overgenomen.

Meerjarenonderhouds- en investeringsplan

Adviesburo De Meent heeft een onderhouds- en investeringsplanning opgesteld voor de periode 2013-2022. Ze deden dat op basis van een kwalitatieve beoordeling van de buitensportaccommodaties. Deze plannen moeten nog worden beoordeeld in samenhang met het nieuw vast te stellen accommodatiebeleid. Daarom stellen wij voor vermelde plannen als leidraad te hanteren voor het onderhouden en kwalitatief op peil brengen/houden van buitensportaccommodaties.

Voorstel 37: We hanteren het onderhouds- en investeringsplan 2013-2022 als leidraad voor het onderhouden en kwalitatief op peil brengen en houden van buitensportaccommodaties.

Multifunctioneel gebruik

Buitensportaccommodaties hebben nu vaak één gebruiker. We willen dit historisch gegroeid patroon doorbreken door te bevorderen dat bestaande accommodaties door meerdere partijen worden gebruikt. We zijn voorstander van zoveel mogelijk multifunctionele accommodaties.

Foto: Multifunctioneel Complex de Útherne in IJlst

Het beleid richt zich daarbij niet alleen op de georganiseerde, maar ook op de minder of ongeorganiseerde sporter. Wij zetten nadrukkelijk in op intensivering van samenwerking met en tussen bestaande en nieuwe partners.

Voorstel 38: We bevorderen meervoudig gebruik van bestaande sportaccommodaties en streven naar multifunctionele accommodaties. Hierbij houden we ook rekening met ongeorganiseerde sporters. We zetten in op samenwerking met en tussen bestaande en nieuwe partners.

Kunstgrasvelden

Buitensporten worden steeds vaker op kunstgras beoefend. Voor hockey en korfbal is kunstgras inmiddels de norm. Voor voetbal is natuurgras nog de norm, maar het aantal kunstgrasvelden neemt in rap tempo toe. Kunstgrasvelden hebben in vergelijking met natuurgrasvelden een veel hogere gebruiksintensiteit: op hetzelfde veld kunnen bijvoorbeeld door de week overdag bewegingslessen van scholen worden gegeven, in de namiddagen en avonden clubtrainingen worden afgewerkt en in de weekenden wedstrijden worden gespeeld. Daardoor kan een kunstgrasveld tenminste twee natuurgrasvelden vervangen.

Foto: Kunstgrasveld in Sneek

Omdat de kosten van aanleg en vervanging van een kunstgrasveld veel hoger zijn dan die van natuurgras, is het te duur om op grote schaal kunstgrasvelden aan te leggen. Gelet op de gebruiksintensiteit van de meeste velden is dit ook niet nodig. Aanleg van een kunstgrasveld komt bij ons daarom alleen in beeld als de gebruiksintensiteit zo hoog wordt, dat uitbreiding van het aantal velden noodzakelijk is (bijvoorbeeld door groei van het aantal teams en/of meervoudig gebruik) en er zich ruimtelijke beperkingen voordoen.

Omdat de investeringskosten van kunstgras ten opzichte van natuurgras veel hoger zijn, stellen wij voor om bij aanleg en vervanging van een kunstgrasveld van de gebruiker(s) een bijdrage van minimaal 25% van de investeringkosten te vragen. Deze eigen bijdrage kan bestaan uit bijvoorbeeld een eenmalig bedrag of een hogere jaarlijkse gebruiksvergoeding, maar waar mogelijk (voor een deel) ook uit het verrichten van zelfwerkzaamheden.

Initiatieven voor aanleg van nieuwe kunstgrasvelden willen we vanuit het spreidingsbeleid beoordelen (dorps- en wijk-, cluster- en gemeentelijke voorzieningen). Tenslotte is aanleg en vervanging van nieuwe kunstgrasvelden uiteraard ook afhankelijk van bij de gemeente beschikbare financiële middelen.

Voorstel 39: We beoordelen initiatieven voor aanleg en vervanging van een kunstgrasveld op aspecten als gebruiksintensiteit, ruimtelijke beperkingen, eigen bijdrage van 25% van gebruiker(s), spreiding van voorzieningen en beschikbare financiële middelen bij de gemeente.

4.2.4. De tarieven voor sportaccommodaties

Wij willen een eenvoudig en transparant tariefstelsel voor het gebruik van gemeentelijke accommodaties hanteren. Dit is zowel in het belang van gebruikers als van de gemeente of een andere ingebruikgever.

Ook stellen wij voor om bestaande accommodatiesubsidies waar mogelijk en verantwoord te beëindigen en 'betaalbare' tarieven voor gebruik van accommodaties vast te stellen. De hoogte van de gemeentelijke subsidie is het verschil tussen de werkelijke kosten van een accommodatie en het in rekening gebrachte tarief. Wij willen deze subsidie inzichtelijk maken, zodat versluierde (lees: niet transparante) subsidiëring tot het verleden behoort.

We betrekken de hoogtes van de tarieven bij scholen bij het nieuwe tariefstelsel. Voor binnensportaccommodaties overwegen wij gebruikers die gedurende het gehele seizoen van een accommodatie gebruik maken, tegemoet te komen door het hanteren van een zogenaamd seizoentarief. Daarnaast overwegen wij een korting op het tarief voor gebruik van binnensportaccommodaties door jeugdgroepen, ter compensatie van de voorgestelde afschaffing van jeugdportsubsidie.

De meeste sportverenigingen hanteren een seizoenbegroting (veelal van juli t/m juni).

Wij stellen daarom voor dat ingebruikgeving van accommodaties en facturering ook per seizoen plaatsvindt in plaats van per kalenderjaar. Voor verenigingen werkt dat overzichtelijker. Dit houdt in dat tariefsaanpassingen in de toekomst per 1 juli zullen worden doorgevoerd. We nemen het onderverhuren van kunstgrasvelden mee bij het nieuwe tarievenstelsel.

Om de hoogte van tarieven te kunnen bepalen houden we waar mogelijk rekening met de situatie van verenigingen. Daarbij worden onder andere de volgende zaken onderzocht: de accommodatiekosten, subsidiemogelijkheden voor gebruikers, hoogte van contributies en mate van privatisering om een volledig overzicht te krijgen. Op basis van te verzamelen gegevens kan de hoogte van de tarieven worden bepaald. Tot de nieuwe tarieven zijn vastgesteld, blijven de op dit moment geldende tarieven (met indexering) gehandhaafd.

Voorstel 40: We hanteren een eenvoudig en transparant tariefstelsel voor gebruik van sportaccommodaties. Bestaande accommodatiesubsidies beëindigen we zo veel mogelijk. Op basis van de resultaten van het te verrichten onderzoek bepalen we de hoogte van de tarieven.

5. Planning, communicatie en evaluatie

5.1 Planning

In de beleidsnota is het beleid voor sport en bewegen beschreven voor de periode 2013-2016. Na de vaststelling zal het beleid moeten worden uitgevoerd. Alle acties die voortvloeien uit de verschillende beleidsvoorstellen, zijn opgenomen in een overzicht (Bijlage 6). Jaarlijks stelt het college een uitvoeringsprogramma vast, dat ook de benodigde middelen (personeel, financiën) vermeldt. Bijlage 7 bevat een overzicht van de beschikbare financiële middelen voor de uitvoering van het sportbeleid. De bedragen zijn gebaseerd op de Begroting 2012 en de taakstellende bezuinigingsopdracht.

5.2 Communicatie

Deelnemers aan de Werkconferentie hebben gezegd dat overleg, inspraak en een goede communicatie met direct betrokkenen over het sportbeleid en de uitvoering daarvan, belangrijk is. Ook hecht men aan een goede communicatie en voorlichting over ongeorganiseerde sporten. Wij stellen voor het overleg en de communicatie als volgt vorm te geven.

Jaarlijks overleggen de betrokken bij sport (verenigingen, wijk-/dorpsbelangen etc.) met elkaar. Daarbij geeft de gemeente een toelichting op het sportbeleid en het lopende uitvoeringsprogramma. Verder kunnen het concept-uitvoeringsprogramma voor het komende jaar en andere zaken worden besproken. Dit jaarlijkse overleg zal inclubverband plaatsvinden, zodat er zeven bijeenkomsten moeten worden gepland.

Verder doet de gemeente haar best om de communicatielijnen kort en helder te houden. Wellicht kunnen we voor de sportaanbieders werken met vaste (ambtelijke) aanspreekpunten, in navolging van de dorps- en wijkcoördinatoren.

De ongeorganiseerde sporten zijn niet altijd bij de gemeente bekend. Voor zover dit mogelijk is zal de gemeente de inwoners voorlichten via de gemeentelijke website.

Voorstel 41: We plannen jaarlijks een overleg met alle bij de sport betrokkenen. We onderzoeken of richting sportaanbieders gewerkt kan worden met vaste aanspreekpunten. Informatieverstrekking over sportbeleid, waaronder ook de ongeorganiseerde sport, gebeurt via de website.

5.3 Evaluatie

Het uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks geëvalueerd en vastgelegd in een kort jaarverslag. De resultaten vormen de basis voor het uitvoeringsprogramma voor het daaropvolgende jaar.

Voorstel 42: We stellen elk jaar een kort jaarverslag op.

Bijlagen

Bijlage 1: Huidige situatie sportstimulering

1.1 Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur en NASB

Op dit moment zijn 10 combinatiefunctionarissen actief in de gemeente (8,6 fte). Voor de komende jaren zijn middelen gereserveerd voor het inzetten van 14,1 fte aan buurtsportcoaches. De buurtsportcoaches zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van het grootste deel van het sportstimuleringsbeleid. Zij voeren projecten en activiteiten uit om verschillende doelgroepen (meer) in beweging te krijgen. De doelgroepen zijn:

- * 0-12 jaar
- * 12-18 jaar
- * 18-65 jaar
- * 65-plussers
- * Mensen met een beperking.

De afgelopen jaren zijn veel sportstimuleringsprojecten opgestart in het kader van de Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur en het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen. De Impuls Brede Scholen Sport en Cultuur was vooral gericht op het vergroten van het sport- en cultuuraanbod op en rond scholen. De regeling bevatte geen concrete doelstellingen op het gebied van sportparticipatie. Het Nationaal Actieplan richtte zich op te-weinig-actieven. Het doel van het NASB was om te-weinig-actieven meer en structureel in beweging te brengen. Het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen loopt dit jaar af, waardoor ook de financiering stopt vanuit het Rijk.

Met de komst van de Sportagenda 2016, een kapstok voor het landelijk sportstimuleringsbeleid, zijn er ook veranderingen aangebracht in de doelstellingen. Er zijn nu concretere landelijke sportparticipatiedoelen per doelgroep geformuleerd inclusief een raamwerk voor de lokale invulling. Dat biedt mogelijkheden voor gemeenten om concretere doelen op te stellen en meer lokaal maatwerk te verzorgen en zichtbare resultaten te laten zien.

De effecten van de activiteiten in Súdwest-Fryslân zijn tot nu toe niet altijd nauwkeurig aan te geven. Dit kwam vanwege de eerder genoemde algemeen geformuleerde doelstellingen vanuit de Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur en het feit dat in het kader van het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (NASB) werd aangedrongen om zo snel mogelijk aan de slag te gaan met het uitvoeren van interventies. Er is daardoor de afgelopen jaren te weinig nagedacht over doelstellingen, resultaten en het monitoren ervan. Mede in het kader van de bezuinigingen wordt terecht de vraag gesteld wat de huidige combinatiefunctionarissen opleveren. In paragraaf 2.4 en 2.5 geven we aan hoe we dit de komende jaren willen gaan vormgeven.

Effecten combinatiefuncties

Er is wel landelijk onderzoek verricht naar combinatiefunctionarissen/buurtsportcoaches. Uit landelijke onderzoeken blijkt dat door het inzetten van combinatiefunctionarissen/buurtsportcoaches de kwaliteit van het bestaande sport-, beweeg- en cultuuraanbod verbeterd, het dagelijks sportaanbod toeneemt en het aantal leden bij sportverenigingen toeneemt.⁷ Ruim tweederde van de scholen in Nederland beoordeelt de kwaliteit van de werkzaamheden van de combinatiefunctionaris als uitstekend.⁸

In de gemeente zijn alleen deelnamecijfers en ervaringen bekend. Zie tussenrapportage in bijlage 2.

⁷ Broers, E., Heijden van A., *Impuls lokaal bekeken: een verdiepingsonderzoek naar effecten en processen van de inzet van combinatiefunctionarissen* (Nijmegen 2012);

⁸ Linden, van den, J., *Resultaten Monitor Combifuncties Onderwijs 2011*, Stichting Onderwijs en Oberon, (Utrecht 2011)

Er zijn op dit moment te weinig actuele cijfers bekend over de sport- en beweegdeelname van alle doelgroepen. Er zijn wel landelijke en provinciale cijfers bekend.

1.2 Sport en bewegen in de buurt

Sport & Bewegen in de Buurt en de Sportagenda 2016 zijn de kapstokken van het landelijke sportstimuleringsbeleid in de periode 2012 - 2016. Onder deze paraplu vallen onder andere de buurtsportcoaches, combinatiefuncties, de sportimpuls en het topsportbeleid. Het college van b&w heeft in het kader van de nieuwe regeling Sport en Bewegen in de Buurt, die loopt van 2012 tot en met 2016, aangegeven de mogelijkheden te willen onderzoeken voor het aanstellen van buurtsportcoaches (totaal 15,3 fte).⁹ Het doel van het Rijk is om met buurtsportcoaches meer lokaal maatwerk te verzorgen in de buurt. Door mee te doen met de regeling bestaat de mogelijkheid om combinatiefuncties nog 'breder' in te zetten in de vorm van buurtsportcoaches. We willen buurtsportcoaches inzetten, omdat is gebleken dat buurtsportcoaches resultaat opleveren. Verder zijn er met de aanstelling van buurtsportcoaches financiële voordelen te behalen, omdat het Rijk een substantiële bijdrage levert voor het aanstellen van deze functies.

De Sportimpuls is een subsidieregeling die lokale sport- en beweegaanbieders financieel ondersteunt bij de opzet van activiteiten die ze ondernemen om meer mensen te laten sporten en bewegen. Deze activiteiten bestaan uit het opstarten en aanbieden van sportactiviteiten voor mensen die niet of nauwelijks sporten en bewegen. De wensen en behoeften van potentiële sporters vormen daarbij het uitgangspunt. Dit jaar zijn 900 aanvragen gedaan door sportverenigingen in Nederland die een totale waarde hadden van 60 miljoen euro. Er was in 2012 10 miljoen beschikbaar. Er zijn daarom een hoop aanvragen niet gehonoreerd in 2012. Dit jaar hebben een aantal verenigingen met hulp van een combinatiefunctionaris in de gemeente een aanvraag ingediend. Daarvan zijn er twee gehonoreerd. Dat zijn ONS Sneek met 45+ voetbal en de Warnser Sportvereniging met het project Sportdorp.

1.3 Sportdorp

De provincie Fryslân wil graag de leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten vergroten. Sport en bewegen moet daarbij fungeren als de belangrijkste aanjager om dit te realiseren. De bedoeling is om in een (krimp)gebied op basis van de behoefte en ideeën van de bewoners en sportaanbieders een vernieuwend sport- en beweegaanbod uit te voeren. Op dit moment wordt in samenwerking met woningcorporatie Elkien een pilot uitgevoerd in het gebiedscluster Arum-Witmarsum. Voor deze pilot heeft de provincie een budget beschikbaar gesteld. De bedoeling is het project in 2 jaar tijd uit te voeren. Na deze periode moet het nieuwe sport- en beweegaanbod worden gecontinueerd door de lokale verenigingen/inwoners. Een zelfde project (*Sportdorp*) wordt momenteel uitgevoerd in Warns en omgeving. Beide projecten krijgen ondersteuning van de buurtsportcoaches.

1.4 Regie voeren

In de Sportagenda 2016 wordt het regie voeren over een integraal buurt- en wijkgericht beleid ook landelijk gezien als een speerpunt de komende jaren. Het belang van regie voeren is ook tijdens de werkconferentie meerdere keren aangegeven. In Leeuwarden, Emmen en Heerenveen zijn hier al uitstekende resultaten mee geboekt.

We geven hier in het schooljaar 2012-2013 al deels invulling door uitvoering te geven aan het project Sportdorp en het inzetten van beweegteams in achterstandswijken in Sneek.

⁹ De 15,3 fte is inclusief de 12,7 fte aan combinatiefunctionarissen waar de gemeente in ieder geval voor in aanmerking komt.

1.5 Sportverenigingen

Ruim 27.000 inwoners in onze gemeente is lid van een sportvereniging (33,8%). Dat ligt iets boven het landelijk gemiddelde van 28%. In de gebiedsclusters Sneek en Workum-Koudum zijn volgens NOC*NSF mensen gemiddeld minder lid van een sportvereniging. Over het algemeen zijn er relatief veel kleine verenigingen in onze gemeente. De relatief grotere sportverenigingen bevinden zich over het algemeen in Sneek, Bolsward, Koudum en Workum. Kleinere verenigingen zijn vooral te vinden in de plattelandsgebieden. Het gemiddeld aantal leden per vereniging was in 2011 ongeveer 136 leden. Uit onderzoek is gebleken dat 1 op de 5 sportverenigingen de komende 5 jaar een afname van het aantal leden verwacht. De meeste verenigingen (62%) verwachten dat het aantal leden de komende 5 jaar stabiel zal blijven en 19% verwacht een toename van het aantal leden. De meeste verenigingen (68%) bieden geen extra sportactiviteiten aan naast het regulier aanbod. Wanneer sportverenigingen wel activiteiten aanbieden dan zijn dit vooral sportkennismakingslessen met scholen en activiteiten/toernooien voor jeugd buiten het sportseizoen.

Als sportverenigingen samenwerken met andere partners zijn dat meestal andere sportverenigingen, het basisonderwijs of het voortgezet onderwijs.

De meerderheid van de verenigingen (62%) beschikt niet over een beleidsplan of een jeugdplan.

In het kader van verenigingsondersteuning wordt onder andere ondersteuning geboden om de watersportverenigingen in de gemeente meer met elkaar te laten samenwerken.

1.6 Bewegingsonderwijs

De verschillen in het uitvoeren van het aantal lessen bewegingsonderwijs per school zijn erg groot. Alle basisscholen vullen gezamenlijk 341 uren bewegingsonderwijs in. De scholen ontvangen op dit een klokuurvergoeding voor 345 uren bewegingsonderwijs. Voor de ontwikkeling van leerlingen in het basisonderwijs is bewegingsonderwijs van groot belang. Bewegingsonderwijs richt zich op essentiële aspecten van de persoonlijke en sociale ontwikkeling met als aangrijpingspunt de motorische en sociale ontwikkeling. Tussen 2001 en 2011 is wetenschappelijk onderzoek gedaan naar bewegen en de relatie met andere schoolvaardigheden. Uit dit onderzoek is gebleken dat bewegingsvaardigheden een duidelijke relatie vertonen met schoolvaardigheden.¹⁰ Hoe beter de bewegingsvaardigheden, hoe beter de schoolvaardigheden. Dat biedt aanknopingspunten voor scholen om meer aandacht te besteden aan sport en bewegen. Bovendien zijn bewegingsvaardigheden een basisvoorwaarde voor meer lichamelijke activiteit en sportdeelname op latere leeftijd.

Tijdens de werkconferentie is meerdere malen aangedrongen om meer aandacht te besteden aan de kwaliteit en kwantiteit van het bewegingsonderwijs.

Het overgrote deel van de scholen in Súdwest-Fryslân maakt gebruik van een groepsleerkracht voor het geven van het van bewegingsonderwijs.

Het speciaal onderwijs maakt vaak wel gebruik van een vakleerkracht bewegingsonderwijs.

Het bewegingsonderwijs heeft door bezuinigingen, prioriteiten van het rijk en prioriteiten in het lesaanbod minder aandacht gekregen de afgelopen jaren.

Sinds 2005 geeft een PABO bevoegdheid geen bevoegdheid om gymlessen te geven. Het geven van gymlessen is te specialistisch om binnen de PABO opleiding voldoende aandacht te krijgen. De studenten of net afgestudeerden moeten na de opleiding nog minimaal 2 jaar een studie bewegingsonderwijs volgen om de bevoegdheid te halen.

Deze opleiding kost de pas startende onderwijzer veel tijd en geld. Het gevolg is dat er te veel onderwijzers zonder bevoegdheid alvast starten met lesgeven en eventueel later de bevoegdheid halen of helemaal niet. Het behalen van een diploma bewegingsonderwijzer naast de PABO blijkt bovendien kwalitatief mindere bewegingsonderwijzers af te leveren. Deze ontwikkeling komt de kwaliteit van het bewegingsonderwijs niet ten goede. Vooral

¹⁰ Onderzoeksrapport : "Fit en vaardig": Een decennium "Groninger" onderzoek naar de relatie tussen bewegen en cognitie, sport- en schoolprestaties bij de jeugd; Centrum voor Bewegingswetenschappen, Groningen (2011)

de kinderen die bewegen hard nodig hebben krijgen onvoldoende aandacht. Het gevolg is dat de kwaliteit van het bewegingsonderwijs verslechterd is. Een groot aantal scholen in de gemeente ondervindt problemen bij het geven van kwalitatief goed bewegingsonderwijs. Uit onderzoek is gebleken dat maar liefst 30 scholen in de gemeente behoefte hebben aan extra ondersteuning op het gebied van bewegingsonderwijs.

1.7 Schoolzwemmen

Vanaf het schooljaar 2012-2013 heeft de gemeente besloten alleen de zwemlessen van kinderen in groep 3 te vergoeden. Het vervoer regelt de gemeente niet (meer). Bij deze beslissing is rekening gehouden met de bezuinigingen, de duur en frequentie van de zwemles, de leeftijd van kinderen en de eigen verantwoordelijkheid van ouders voor het vervoer. Deze beleidswijziging vindt plaats zonder financiële gevolgen. Op dit moment hebben 13 scholen aangegeven nog gebruik te willen maken van schoolzwemmen. Dit heeft tot gevolg dat scholen de lesuren die voorheen aan zwemonderwijs werden besteed, op een andere manier gaan invullen. Als scholen er voor kiezen om daar opnieuw bewegingsonderwijs voor in te vullen, kan dit gevolgen hebben voor de bezetting van de gemeentelijke binnensport- en buitensportaccommodaties.

1.8 Jeugdsportsubsidies

De meeste sportstimuleringsgelden worden besteed aan de jeugdsportsubsidies. De jeugdsportsubsidies worden toegepast op basis van het aantal leden binnen een sportvereniging. In totaal wordt aan 104 sportverenigingen voor 7.777 jeugdleden een jeugdsportsubsidie verstrekt. Er zijn grote verschillen geconstateerd in de hoogte van het bedrag per jeugdlid. De subsidie varieert van € 47,-- tot € 2,10 per jeugdlid. Een aantal voormalige gemeenten hanteerde het criterium dat alle verenigingen die aangesloten waren bij een sportbond aanspraak konden maken op een jeugdsportsubsidie. Andere gemeenten hanteerden het criterium dat alle verenigingen met leden beneden de 18 jaar in aanmerking konden komen voor deze subsidie. Soms werd expliciet door een voormalige gemeente aangegeven dat door middel van de jeugdsportsubsidies contributies laag gehouden konden worden, waardoor sporten financieel laagdrempelig zou zijn.

Door de ruim gehanteerde criteria van de voormalige gemeenten en de matige toetsing van het beleid zijn de effecten van jeugdsportsubsidies niet of nauwelijks aangetoond. Het lijkt erop dat van deze subsidies geen stimulerende werking uitgaat, maar door de vereniging meer wordt gezien als vaste inkomstenbron. Uit onderzoek van het Mulier Instituut blijkt bovendien dat deze subsidies over het algemeen weinig sturende waarde hebben, de gelden veelal worden toegekend per jeugdlid en er worden geen extra inspanningen van verenigingen vereist. Er zijn kortom vraagtekens te plaatsen bij de meerwaarde van jeugdsportsubsidies die worden verstrekt aan verenigingen. Het is daarom de vraag of deze wijze van subsidiering nog wel volstaat als beleidsmatig sturingselement of dat meer toegewerkt moet worden naar een doelmatigere subsidieregeling.

1.9 Overige subsidies

In de voormalige gemeenten bestonden subsidieregelingen voor sportieve activiteiten, sportdagen en kleinschalige sportstimuleringsactiviteiten. Verder werden subsidies verstrekt voor sportieve evenementen door sportverenigingen of andere vrijwilligersorganisaties.

Er bestonden ook incidentele- of waarderingssubsidies die om uiteenlopende redenen werden verstrekt. Veel incidentele of eenmalige waarderingssubsidies zijn nog een nalatenschap van de vorige gemeenten en werden veelal verstrekt met als doel: het promoten van de stad. In de voormalige gemeente Wymbritseradiel werd de helft van de werkgeverslasten van sportverenigingen vergoed door het fonds STK (Sporttechnisch

Kader). In de meeste gemeenten was er budget om lokale sporters te huldigen of het provinciale sportgala te ondersteunen. Buiten het feit dat het een grote hoeveelheid subsidieregelingen betreft, is de huidige afhandeling van subsidieverzoeken ook zeer arbeidsintensief.

Bijlage 2: Overzicht sporttalenten en topsporters

	Woonplaats	Achternaam	Tussenvoegsel	Voornaam	Status	
1	Uitwellingerga	Vries	de	Sjoerd	A	schaatsen
2	Sneek	Hofstra		Rick	B	darts
3	Sneek	Slot	van der	Rene	B	zitvolleybal
4	Sneek	Spitse		Sherida	B	voetbal
5	Gauw	Bouwman		Lisanna	BT	judo
6	Sneek	Groeneveld	Uit Oude	Marisca	BT	tennis
7	Sneek	Homan		Sanne	BT	voetbal
8	Sneek	Koetje		Gert Anne	BT	skeleton
9	Sneek	Kramer		Arjan	BT	schaatsen
10	Sneek	Netzer		Pascale	BT	judo
11	Sneek	Schrijver		Fleur	BT	voetbal
12	Sneek	Sybrandy		Femke	BT	volleybal
13	Sneek	Vlap		Michel	BT	voetbal
14	Oppenhuizen	Vries	de	Leon Arjen	BT	voetbal
15	Sneek	Winkel		Fabiënne	BT	schaatsen
16	Uitwellingerga	Nauta		Yvonne	IT	schaatsen
17	Sneek	Oud		Nynke	IT	volleybal
18	Uitwellingerga	Vries	de	Nyck	IT	autorace
19	Sneek	Bijlsma		Nick	NT	schaken
20	Uitwellingerga	Brunsmann		Paul-Yme	NT	schaatsen
21	Sneek	Jasper		Marrit	NT	volleybal
22	Blauwhuis	Popma		Janieke	NT	volleybal
23	Sneek	Slegter		Marlies	NT	voetbal
24	Sneek	Zoodsma		Rutger	NT	volleybal
25	Sneek	Aertssen		Debbie	RJ	paardensport
26				Tombé		voetbal
	Bolsward	Alexander		Bara	RJ	
27	Oosthem	Baljet		Fleur	RJ	atletiek
28	Koudum	Bonnema		Jilles	RJ	judo
29	Sneek	Bosma		Merel	RJ	schaatsen
30	Uitwellingerga	Brunsmann		Jasper	RJ	shorttrack
31	Sneek	Kraan		Piet Hein	RJ	zeilen
32	Sneek	Kroontje		Sanne	RJ	volleybal
33	Heeg	Kuperus		Jildert	RJ	zeilen
34	Nijland	Rabe		Gert	RJ	judo
35				Monique		volleybal
	Sneek	Volkers		Inge	RJ	
36	Sneek	Westerhof		Eric-Jan	RJ	zeilen
						rolstoel-
37	Sneek	Broek	van den	Daphne	RS	basketbal
38	Sneek	Kroon		Ingeborg	RS	schaatsen
39	Sneek	Wijnen	van	Rosalie	RS	volleybal

Status:

A: behoren bij mondiale top 8
 B: behoren bij mondiale top 16
 IT: Internationaal Talent
 NT: Nationaal Talen

BT: Belofte Talent
 RJ: Regio Junior
 RS: Regio Senior

Bijlage 3: Huldigingsbeleid

Richtlijnen voor huldigingen van inwoners en verenigingen in de gemeente Súdwest-Fryslân.

Als een inwoner of een vereniging een uitzonderlijke prestatie heeft geleverd, heeft dit doorgaans ook een positieve uitstraling voor de plaatselijke omgeving. Het gemeentebestuur kan hiervoor een blijk van waardering tonen door de betrokkenen te feliciteren. Deze felicitatie kan uiteenlopen van een huldiging of een felicitatiebrief. De 3 varianten zijn:

1. Huldiging in het stadhuis:

Afwegingscriteria:

- hoogst haalbare en buitengewoon unieke prestatie is geleverd. Het gaat om Olympisch, Wereldkampioen of Europees kampioen *of; (extra eis besloten door het college B&W: het Olympische disciplines moet betreffen daar waar het criterium van de hoogst haalbare prestatie betreft).*
- **en** publicitaire redenen, de uitstraling van de prestatie: de aanloop naar en de finale wordt actief gevolgd door de (landelijke en/of regionale) media en een breed publiek, waardoor er sprake is van waardering door een groot publiek.

2. Huldiging georganiseerd door de vereniging, waarbij een bestuurder namens de gemeente is afgevaardigd:

Afwegingscriteria:

- bijzondere noemenswaardige en unieke prestatie;
- publicitaire redenen.

Het betreft unieke cultuurhistorische (top)sport/prestatie (skûtsjesilen, kaatsen, fierljeppen,...). De vereniging huldigt de kampioen in eigen omgeving en nodigt tevens een afgevaardigde van het college uit. De behaalde kampioentitel wordt geprezen door de vereniging.

Voor de SKS-kampioen, die uitkomt voor een plaats in de gemeente Súdwest-Fryslân, zal maatwerk worden toegepast.

3. Felicitaties d.m.v. een brief

Afwegingscriteria:

- bijzondere prestatie en/of aanmoediging

Een kampioentitel is behaald en bekend bij gemaakt bij het gemeentebestuur. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld bijzondere jeugdkampioenschappen.

Bovenstaande kan alleen plaatsvinden als voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- gemeente is op de hoogte gebracht van bijzondere prestatie (volgt in principe zelf niet actief de bijzondere prestaties van haar inwoners en verenigingen);
- betrokkenen stellen een huldiging c.q. felicitatie op prijs. Dit moet binnen 5 werkdagen

nadat de bijzondere prestatie heeft plaatsgevonden worden gemeld.

N.b. Deelname aan Open Kampioenschappen vallen doorgaans niet onder een van voornoemde blijk van waarderingen, doordat hiervoor geen voorselectie aan wordt verbonden.

Daarnaast is er sinds 2011 voor sporters het provinciale sportgala voor huldigen van sportkampioenen.

Voorbeeld uit de praktijk. In de zeilsport zijn jaarlijks meerdere kampioenschappen en worden verschillende EK- en WK-titels behaald. Desgewenst organiseert de betreffende zeilvereniging een huldiging in eigen clubgebouw, waarbij een gemeentebestuurder de winnaars in het zonnetje zet met een cadeaubon.

Het hoogst haalbare in de zeilsport is een Olympische titel, hiervoor kan in overleg met betrokkenen een hulding in het stadhuis worden georganiseerd. De bestuurder zal een toespraak houden, het cadeau/cheque overhandigen en wordt een receptie aangeboden.

De beloning voor de betreffende inwoner/vereniging is als volgt:

1. Hulding in het stadhuis: receptie, bloemen en cheque t.w.v. € 125,= voor de vereniging.
Voor een individuele prestatie door een inwoner: cadeaubon t.w.v. € 50,= en bloemen;
2. Hulding bij een vereniging: cheque t.w.v. € 125,= voor de vereniging. Voor individuele prestatie een cadeaubon t.w.v. € 50, =;
3. Felicitatiebrief (spreekt voor zich).

De kosten, die voortvloeien uit deze richtlijnen worden gedekt uit het budget representatie college.

De uitvoering en toetsing van de afwegingscriteria geschiedt door kabinetszaken van het team Bestuurs- en Managementondersteuning. Zij zal desgewenst advies inwinnen bij betreffende vakteams en vervolgens dit advies voorleggen aan de portefeuillehouder.

Bijlage 4: Hoofdpijnen sportaccommodatiebeleid

Bolsward

Beleid binnensportaccommodaties (vastgelegd in accommodatienota van 1993).

- Contracten gebruikers d.m.v. nota's.
- Exploitatie, beheer en dagelijks onderhoud: gemeente en schoolbesturen.
- Groot onderhoud bij gemeente.
- Economisch eigendom bij gemeente, juridisch eigendom bij schoolbesturen.
- Kantines zijn verpacht.

Beleid kaatsen:

- Dagelijks onderhoud in zelfwerkzaamheid door club. Club ontvangt daarvoor jaarlijks € 1.305,-- p.j.
- Groot onderhoud door gemeente.

Beleid tennis:

- Tenniscomplex is geprivatiseerd.

Beleid voetbal:

- De groene velden worden door de gemeente onderhouden, de oefenvelden en kleedgebouwen door Stichting CRB. De kantines zijn eigendom van de drie voetbalclubs.
- Groot onderhoud door gemeente.

Beleid jeu de boules:

Dagelijks en groot onderhoud door gemeente.

Beleid schaatsen:

Dagelijks onderhoud door ijsclub, groot onderhoud door gemeente.

Beleid korfbal:

Dagelijks en groot onderhoud door gemeente.

Beleid skeeleren:

Dagelijks onderhoud door club, groot onderhoud door gemeente.

Nijefurd

Algemeen:

Het scheppen van voorwaarden voor de totstandkoming en het in stand houden van sportaccommodaties waar een breed scala aan sportactiviteiten georganiseerd kunnen worden.

Specifiek:

- Er zijn voldoende sportaccommodaties.
- De gemeente werkt alleen in uitzonderingsgevallen mee aan de totstandkoming van nieuwe sportaccommodaties.
- De gemeente houdt geen sportaccommodaties in stand tegen elke prijs. Er vindt waar nodig een afweging plaats van kosten en bijv. maatschappelijk nut en gebruik.
- Er wordt gestreefd naar harmonisatie van het beleid.
- Het beleid richt zich vooral op het uitwerken van het onderhoud en het beheer van gemeentelijke sportaccommodaties.
- De gemeente heeft geen taak in het in stand houden en onderhouden van particuliere accommodaties.

- De gemeente zal duidelijk aangeven wat de particuliere sportaccommodaties zijn en waar de grens ligt van het gemeentelijk onderhoud, bijv. in de omgeving van deze sportaccommodaties.
- De gemeentelijke kosten van beheer en onderhoud van sportaccommodaties worden omgeslagen in de huurtarieven.
- De gemeente streeft naar een betere verdeling van kosten en inkomsten, terwijl ze tegelijkertijd de verantwoordelijkheden daar wil leggen waar deze, volgens de gemeente, behoren te liggen.
- Voor de sporthal in Koudum wordt een overeenkomst afgesloten met SV Oeverzwaluwen, waarin uitgewerkt wordt dat zij het beheer en de exploitatie van de sporthal overnemen. Groot onderhoud en overige investeringskosten blijven voor rekening van de gemeente.
- Voor de sportzalen in Hindeloopen en Warns zullen geen soortgelijke overeenkomsten worden gesloten.
- De gemeente streeft voor de sportvelden naar vergelijkbare onderhoudsbijdragen. Daarbij wordt gedacht aan een omslag per m² en qua tarief aan een dekkingspercentage van 33,3%.

Sneek

Algemeen:

De gemeente voert een transparant voorzieningenbeleid, waarbij aandacht is voor voldoende kwaliteit, capaciteit en een goede toegankelijkheid. Een (klein) aantal jaren geleden is een notitie "Sportaccommodaties in Sneek" opgesteld. Daarin zijn alle problemen op accommodatiegebied in Sneek opgenomen. Die problemen zijn allemaal opgelost. De accommodaties in Sneek waren daardoor kwalitatief en qua capaciteit op orde.

Specifiek:

- Waar dit nog niet is gebeurd worden tenniscomplexen geprivatiseerd.
- Kantines en kleed- en wasgelegenheden op sportparken waren, m.u.v. de monumentale kantine + tribune van LSC, eigendom van de gemeente Sneek.
- Voor het bepalen van het aantal kleedgelegenheden hanteert Sneek de VNG-norm (2 kleedgelegenheden per veld).
- Voor het bepalen van het benodigde aantal velden worden de normen uit het Handboek Sportaccommodaties van ISA-sport gehanteerd.
- Verenigingen geven zelf hun voorzieningen aan derden in gebruik en houden de inkomsten daarvan zelf. Dat geldt ook voor het schoolgebruik, met uitzondering van het sportpark Schuttersveld (in beheer en exploitatie van de SEOSS).
- Het dagelijks en groot onderhoud van buitensportaccommodaties werd via de eigen gemeentelijke terreinopzichter geregeld. De werkzaamheden werden deels door eigen mensen en deels door externen uitgevoerd.
- Lichtmasten op sportparken waren de verantwoordelijkheid van de betrokken verenigingen, zowel v.w.b. de vervanging van lampen als onderhoud en vervanging van masten.
- Verenigingen betalen een tarief voor buitensportaccommodaties. Dat tarief is inclusief het gebruik van kantine en kleed- en wasgelegenheden.
- De contracten voor het gebruik van buitensportaccommodaties zijn (overwegend) verouderd.
- Een accommodatie is een sportaccommodatie als er een sportvereniging als hoofdgebruiker fungeert.
- Speelvoorzieningen, trapveldjes, skateparkjes, basketbalveldjes in dorpen en wijken etc. behoren niet tot sport, maar vallen onder speelbeleid.
- De 3 Sneker sporthallen zijn in eigendom van de gemeente, maar beheer en exploitatie is in handen van de SEOSS (Stichting Exploitatie en Onderhoud van

Sportaccommodaties Sneek). Groot onderhoud van de sporthallen is voor rekening van de gemeente. De SEOSS ontvangt een jaarlijks te indexerende beheer- en exploitatiebijdrage, maar betaalt ook huur aan de gemeente.

- Gymnastieklokalen zijn onderwijsvoorzieningen, omdat zij primair voor het bewegingsonderwijs worden gesticht. Financiering vindt ook plaats uit Onderwijshuisvesting. De gemeente zorgt voor inrichtingsmaterialen in de gymlokalen.
- Het bewegingsonderwijs vindt ook deels plaats in het zwembad d.m.v. het schoolzwemmen.
- De gemeente Sneek telt 1 zwembad, te weten "it Rak" te Sneek. Voor beheer en exploitatie van het zwembad is de firma Optisport ingeschakeld. Het contract met Optisport loopt tot 2030. Het zwembad is in eigendom van de Vastgoed Zwembad Sneek N.V.

Wûnseradiel

- Het regulier onderhouden van de grassportvelden gebeurt door de gemeente. Het maaien is uitbesteed.
- De gymlokalen worden via planmatig onderhoud op het bestaande kwaliteitsniveau gehouden.
- Sportverenigingen kunnen uit het Fonds Kleine Accommodaties een bijdrage krijgen voor de (ver)bouw van een kantine- annex kleedaccommodatie op het sportterrein.
- Op grond van het argument leefbaarheid gaat de gemeente niet over tot afstoting en clustering van sportterreinen.
- De gemeente is eigenaar van de meeste sportterreinen.
- De gemeente bekijkt het gelijktrekken van de eigendomsituatie van kleedgebouwen in een breder verband nadat de nieuwe gemeente een feit is.
- De gemeente investeert niet in aanleg van nieuwe sportaccommodaties. Afhankelijk van de beschikbare middelen kunnen renovaties op basis van voortschrijdend inzicht en technische ontwikkelingen in een aangepaste vorm worden uitgevoerd.
- De gemeente wil onderzoeken of de oefenhoeken van de voetbalaccommodaties in Makkum en Witmarsum voorzien kunnen worden van een kunstgrasmat.
- Algemeen geldt dat de gemeente niet verantwoordelijk is voor de opstellen van de buitensportaccommodaties. In een aantal specifieke gevallen is hierop een uitzondering gemaakt.

Wymbritseradeel

Beleid binnensportaccommodaties:

- Instandhouden gymzalen in MFC's/dorpshuizen. Met diverse MFC's/dorpshuizen zijn beheersovereenkomsten afgesloten.
- Subsidie voor sportzaal Wardy te Scharnegoutum aan beheerstichting.
- Instandhouden Utherne in IJlst door gemeente.

Contracten gebruikers:

Geen contracten. Elk jaar wordt een brief verstuurd, waarin de gebruiker de zaal in gebruik krijgt.

Beheer, onderhoud en exploitatie:

Met uitzondering van Utherne, waar de gemeente verantwoordelijk is, zijn stichtingen verantwoordelijk voor beheer, onderhoud en exploitatie.

Kantine:

Met uitzondering van de kantine in de Utherne zijn er geen gemeentelijke kantines. De kantine in de Utherne wordt verpacht.

Beleid kaatsen:

- Voorzien in de behoefte aan kaatsvelden. In de praktijk gebruiken kaatsverenigingen de voetbalvelden of een specifiek kaatsveld.
- Voor eerste nieuwbouw kledacommodatie geldt een subsidieregeling.
- De kaatsverenigingen betalen een gebruiksvergoeding. Dit is een bijdrage in de onderhoudskosten.
- Het dagelijks en groot onderhoud geschiedt door de gemeente.

Beleid tennis:

- Doel is om alle tennisbanen te privatiseren. Op één na (tennisbaan te Heeg) is dit gerealiseerd. Met de tennisclub in Heeg is een gebruikersovereenkomst gesloten. Hierin is het dagelijks en groot onderhoud geregeld.
- Voor eerste nieuwbouw kledacommodatie geldt een subsidieregeling.

Beleid voetbal:

- Voorzien in voldoende wedstrijd- en trainingscapaciteit voor de verenigingen.
- Velden in eigendom van de gemeente houden.
- Voor verlichting op voetbalvelden, vervanging van doelpalen en ballenvangers, veldafscheiding en beregenen geldt een subsidieregeling.
- Gebruikers hebben geen contract, maar ontvangen jaarlijks een brief met daarin vermeld de te betalen gebruiksvergoeding. Deze vergoeding is een bijdrage in de onderhoudskosten. De velden zijn in 1994 in gebruik gegeven.
- De gemeente is verantwoordelijk voor het dagelijks en groot onderhoud. Voor VV Nijland geldt een uitzondering. Met deze club is een overeenkomst gesloten over het zelf doen van het maaiwerk.
- Voor eerste nieuwbouw kledacommodatie geldt een subsidieregeling.

Beleid jeu de boules:

- Voor eerste aanleg en uitbreiding geldt een subsidieregeling. Bij eerste aanleg € 250,- - per baan per club, bij uitbreiding € 100,--.
- Jeu de boulesbanen bevinden zich dikwijls op en bij sportvelden.
- De gebruiker is verantwoordelijk voor het dagelijks en groot onderhoud.

Beleid ijsbanen:

- Doel van het beleid is om de huidige ijsbanen in stand te houden.
- In geval van groot onderhoud subsidieert de gemeente incidenteel uit leefbaarheidsbudget.

Beleid fierljeppen:

- Gemeente subsidieert gedeeltelijk het groot onderhoud.
- Voor eerste nieuwbouw kledacommodatie geldt een subsidieregeling.

Bijlage 5: Overzicht sportaccommodaties per gebiedscluster

Toelichting: Achter elke accommodatie is d.m.v. een cijfer aangegeven of er sprake is van een basisvoorziening (1), clustervoorziening (2) of gemeentelijke/regionale voorziening (3).

Opmerkingen:

1. Hoewel getracht is zo juist en volledig mogelijk te zijn, is dit waarschijnlijk niet gelukt. Verbeteringen en aanvullingen zijn dan ook welkom.
2. Trapveldjes, speelvoorzieningen e.d. zijn niet in dit overzicht opgenomen.

Witmarsum-Arum (4837 inwoners)

- Gymnastieklokaal Arum (1/2)
- Gymnastieklokaal Kimsward (1/2), in multifunctioneel centrum.
- Gymnastieklokaal Lollum (1/2), in dorps huis.
- Gymnastieklokaal Pingjum (1/2)
- Gymnastieklokaal Witmarsum (1/2)
- Jeu de boulesbanen Kimsward (1)
- Jeu de boulesbanen Schettens (1)
- Jeu de boulesbanen Witmarsum (1)
- Jeu de boulesbanen Zurich (1)
- Kaatsveld Arum (1)
- Kaatsveld Kimsward (1)
- Kaatsveld Lollum (1)
- Kaatsveld Pingjum (1)
- Kaatsveld Schettens (1)
- Kaatsveld Witmarsum (1), gecombineerd met voetbalveld.
- Kaatsveld Zurich (1)
- Manege Pingjum (2)
- Openbare tennisbaan Pingjum (1)
- Tenniscomplex Arum (2)
- Tenniscomplex Witmarsum (2)
- Voetbalcomplex Arum (2)
- Voetbalcomplex Witmarsum (2)
- Ijsbaan Kimsward (1)
- Ijsbaan Lollum (1)
- Ijsbaan Witmarsum (1)
- Ijsbaan Zurich (1)
- Zwembad Witmarsum (3)

Samenvattend:

- 7 kaatsvelden (1 per 691 inwoners)
- 5 gymnastieklokale (1 per 968 inwoners)
- 4 jeu de boulesbanen (1 per 1210 inwoners)
- 4 ijsbanen (1 per 1210 inwoners)
- 2 tenniscomplexen (1 per 2419 inwoners)
- 2 voetbalcomplexen (1 per 2419 inwoners)
- 1 manege
- 1 openbare tennisbaan
- 1 zwembad

Makkum (4563 inwoners)

- Kaatsveld Cornwerd (1)
- Kaatsveld Gaast (1)
- Kaatsveld Makkum (1)
- Kaatsveld Wons (1)
- Sporthal Maggenheim te Makkum (2)
- Tenniscomplex Makkum (2)
- Voetbalcomplex Makkum (2)
- IJsbaan Makkum (1)

Samenvattend:

- 4 kaatsvelden (1 per 1141 inwoners)
- 1 sporthal
- 1 tenniscomplex
- 1 voetbalcomplex
- 1 ijsbaan

Workum (6384 inwoners)

- Fierljepaccommodatie It Heidenskip (3)
- Gymnastieklokaal Hindeloopen (1/2)
- Gymnastieklokaal It Heidenskip (1/2)
- Gymnastieklokaal Parrega (1/2)
- Jeu de boulesbanen Parrega (1)
- Kaatsveld Ferwoude (1)
- Kaatsveld Parrega (1)
- Kaatsveld Workum (1)
- Manege Workum (2)
- Sporthal De Rolpeal te Workum (2)
- Tenniscomplex Workum (2), incl. overdekte tennishal met 2 banen en 3 jeu de boulesbanen
- Voetbalcomplex Hindeloopen (2)
- Voetbalcomplex Workum (2)
- IJsbaan Parrega (1)
- IJsbaan Workum (1)
- Zwembad De Rolpeal te Workum (3)

Samenvattend:

- 3 gymnastieklokalen (1 per 2128 inwoners)
- 3 kaatsvelden (1 per 2128 inwoners)
- 2 jeu de boulesbanen (1 per 3192 inwoners)
- 2 voetbalcomplexen (1 per 3192 inwoners)
- 2 ijsbanen (1 per 3192 inwoners)
- 1 fierljepaccommodatie
- 1 manege
- 1 sporthal
- 1 tenniscomplex
- 1 tennishal
- 1 zwembad

Koudum (5413 inwoners)

- Gymnastieklokaal It Grovestinshof te Koudum (1/2)
- Gymnastieklokaal De Klink Koudum (1/2)
- Gymnastieklokaal De Kaap te Stavoren (1/2)
- Gymnastieklokaal Warns (1/2), in multifunctioneel centrum.
- Kaatsveld Koudum (1)
- Manege Koudum (2)
- Sporthal De Sândobbe Koudum (2)
- Tenniscomplex Koudum (2)
- Tenniscomplex Stavoren (2)
- Voetbalcomplex Koudum (2)
- Voetbalcomplex Stavoren (2)
- IJsbaan Hemelum (1)
- IJsbaan Koudum (1)
- IJsbaan Molkwerum (1)
- IJsbaan Stavoren (1)
- IJsbaan Warns (1)

Samenvattend:

- 5 ijsbanen (1 per 1083 inwoners)
- 4 gymnastieklokalen (1 per 1354 inwoners)
- 2 tenniscomplexen (1 per 2707 inwoners)
- 2 voetbalcomplexen (1 per 2707 inwoners)
- 1 kaatsveld
- 1 manege
- 1 sporthal

Heeg-Woudsend (5643 inwoners)

- Gymnastieklokaal Heeg (1/2), in multifunctioneel centrum.
- Gymnastieklokaal Hommerts (1/2), in multifunctioneel centrum.
- Gymnastieklokaal Oudega (1/2), in multifunctioneel centrum.
- Jeu de boulesbanen Heeg (1)
- Jeu de boulesbanen Hommerts (1)
- Kaatsveld Hommerts (1)
- Kaatsveld Oudega (1), gecombineerd met voetbalveld.
- Manege Oudega (2)
- Sportzaal De Driuwpolle te Woudsend (2)
- Tenniscomplex Heeg (2)
- Tenniscomplex Woudsend (2)
- Voetbalcomplex Heeg (2)
- Voetbalcomplex Hommerts (2)
- Voetbalcomplex Oudega (2)
- Voetbalcomplex Woudsend (2)
- IJsbaan Hommerts (1)
- IJsbaan Woudsend (1)

Samenvattend:

- 4 voetbalcomplexen (1 per 1411 inwoners)
- 3 gymnastieklokalen (1 per 1881 inwoners)
- 2 jeu de boulesbanen (1 per 2822 inwoners)
- 2 kaatsvelden (1 per 2822 inwoners)
- 2 tenniscomplexen (1 per 2822 inwoners)
- 2 ijsbanen (1 per 2822 inwoners)
- 1 manege
- 1 sportzaal

Sneek (42.214 inwoners)

- Atletiekaccommodatie sportpark Schuttersveld te Sneek (3)
- Fierljepaccommodatie IJlst (3)
- Gymnastieklokaal Oosthem (1/2)
- Gymnastieklokaal Oppenhuizen (1/2)
- Gymnastieklokaal Scharnegoutum (1/2)
- Gymnastieklokaal AOC te Sneek (1/2)
- Gymnastieklokaal Bogermanschool te Sneek (1/2)
- Gymnastieklokaal Conventschoon te Sneek (1/2)
- Gymnastieklokaal De Klokslag te Sneek (1/2)
- Gymnastieklokaal De Spil te Sneek (1/2)
- Gymnastieklokaal Het Kompas te Sneek (1/2)
- Gymnastieklokaal It Rak te Sneek (1/2)
- Gymnastieklokaal Julianaschool te Sneek (1/2)
- Gymnastieklokaal Kaatsland te Sneek (1/2)
- Gymnastieklokalen (2 stuks) Mag. Alvinusschool te Sneek (1/2)
- Gymnastieklokaal Schuttersveld te Sneek (1/2)
- Gymnastieklokaal S. Havingaschool te Sneek (1/2)
- Gymnastieklokaal Th. van Aquinoschool te Sneek (1/2)
- Hockeyaccommodatie sportpark Tinga te Sneek (3)
- Honk- en softbalaccommodatie sportpark Schuttersveld te Sneek (3)
- Jeu de boulesbanen Abbega (1)
- Jeu de boulesbanen Joh. Willem Frisostraat te Sneek (1)
- Jeu de boulesbanen Gauw (1)
- Jeu de boulesbanen Goënga (1)
- Jeu de boulesbanen IJlst (1)
- Jeu de boulesbanen Oosthem (1)
- Jeu de boulesbanen Scharnegoutum (1)
- Jeu de boulesbanen Tirns (1)
- Kaatsveld Fols gare (1)
- Kaatsveld Goënga (1)
- Kaatsveld IJlst (1), gecombineerd met voetbalveld.
- Kaatsveld Scharnegoutum (1), gecombineerd met voetbalveld.
- Kaatsveld sportpark Schuttersveld te Sneek (1), gecombineerd met honk- en softbalaccommodatie.
- Kaatsveld Tirns (1)
- Kaatsveld Ysbrechtum (1)
- Korfbalaccommodatie sportpark Schuttersveld te Sneek (2)
- Manege Pim Mulierstraat te Sneek (2)
- Roei- en kano-accommodatie De Geeuw te Sneek (3)
- Schietaccommodatie Duel te Sneek (3)
- Skeeleraccommodatie sportpark Schuttersveld te Sneek (3)
- Sneker Sporthal (2)
- Sporthal Duinterp en te Sneek (2)
- Sporthal Schuttersveld te Sneek (2)
- Sportzalen (2 stuks) De Utherne te IJlst (2)
- Sportzaal Bogermanschool te Sneek (2)
- Sportzaal De Sûdwester te Sneek (2)
- Tenniscomplex IJlst (2)
- Tenniscomplex Oppenhuizen (2)
- Tenniscomplex Scharnegoutum (2)
- Tenniscomplex sportpark Tinga te Sneek (2)
- Tenniscomplex NOMI te Sneek (2)
- Tenniscomplex Ysbrechtum (2)
- Voetbalcomplex IJlst (2)
- Voetbalcomplex Oppenhuizen (2)

- Voetbalcomplex Scharnegoutum (2)
- Voetbalcomplex sportpark Schuttersveld te Sneek (2)
- Voetbalcomplex Molenkrite te Sneek (2)
- Voetbalcomplex Zuidersportpark te Sneek (2)
- Voetbalcomplex Leeuwarderweg te Sneek (2)
- Wielieraccommodatie sportpark Schuttersveld te Sneek (3)
- IJsbaan IJlst (1)
- IJsbaan Oppenhuizen (1)
- IJsbaan Scharnegoutum (1)
- IJsbaan Dicky van der Werf te Sneek (1)
- IJsbaan Ysbrechtum (1)
- Zeilwedstrijdcentrum Roerkoning op Starteiland te Sneek (2)
- Zwembad It Rak te Sneek (3)

Samenvattend:

- 17 gymnastieklokalen (1 per 2484 inwoners)
- 8 jeu de boulesbanen (1 per 5277 inwoners)
- 7 voetbalcomplexen (1 per 6031 inwoners)
- 7 kaatsvelden (1 per 6031 inwoners)
- 6 tenniscomplexen (1 per 7036 inwoners)
- 5 ijsbanen (1 per 8443 inwoners)
- 4 sportzalen (1 per 10554 inwoners)
- 3 sporthallen (1 per 14072 inwoners)
- 1 atletiekaccommodatie
- 1 fierljepaccommodatie
- 1 hockeyaccommodatie
- 1 honk- en softbalaccommodatie
- 1 korfbalaccommodatie
- 1 manege
- 1 roei- en kano-accommodatie
- 1 schietsportaccommodatie
- 1 skeeleraccommodatie
- 1 wielieraccommodatie
- 1 zeilwedstrijdcentrum
- 1 zwembad

Bolsward (13.439 inwoners)

- Gymnastieklokaal St. Maartenschool te Bolsward (1/2)
- Gymnastieklokaal Marne College te Bolsward (1/2)
- Gymnastieklokaal Blauwhuis (1/2)
- Gymnastieklokaal Nijland (1/2)
- Jeu de boulesbanen Exmorra (1)
- Jeu de boulesbanen Nijland (1)
- Kaatsveld Het Oordje te Bolsward (1)
- Kaatsveld Burgwerd (1)
- Kaatsveld Exmorra (1)
- Kaatsveld Hartwerd (1)
- Kaatsveld Tjerkwerd (1)
- Kaatsveld Wolsum (1)
- Korfbalaccommodatie Thomasstraat te Bolsward (2)
- Manege Laad en Zaad te Bolsward (2)
- Manege Tjerkwerd (2)
- Skeeleraccommodatie Thomasstraat te Bolsward (3)
- Sporthal De Middelzee te Bolsward (2)
- Sportzalen (3 stuks) Marne College te Bolsward (2)
- Tenniscomplex De Drie Posten te Bolsward (2)

- Tenniscomplex Nijland (2)
- Voetbalcomplex Blauwhuis (2)
- Voetbalcomplex Het Bolwerk te Bolsward (2)
- Voetbalcomplex Nijland (2)
- IJsbaan Thomasstraat te Bolsward (1)
- IJsbaan Burgwerd (1)
- IJsbaan Exmorra (1)
- IJsbaan Nijland (1)
- IJsbaan Tjerkwerd (1)
- Zwembad Vitaloo te Bolsward (3)

Samenvattend:

- 6 kaatsvelden (1 per 2240 inwoners)
- 5 ijsbanen (1 per 2688 inwoners)
- 4 gymnastieklokalen (1 per 3360 inwoners)
- 3 voetbalcomplexen (1 per 4480 inwoners)
- 3 sportzalen (1 per 4480 inwoners)
- 2 jeu de boulesbanen (1 per 6720 inwoners)
- 2 maneges (1 per 6720 inwoners)
- 2 tenniscomplexen (1 per 6720 inwoners)
- 1 korfbalaccommodatie
- 1 skeeleraccommodatie
- 1 sporthal
- 1 zwembad

Gehele gemeente Súdwest-Fryslân (82.493 inwoners)

- 35 gymnastieklokalen (1 per 2357 inwoners)
- 30 kaatsvelden (1 per 2750 inwoners)
- 24 ijsbanen (1 per 3438 inwoners)
- 21 voetbalcomplexen (1 per 3929 inwoners)
- 17 jeu de boulesbanen (1 per 4583 inwoners)
- 16 tenniscomplexen (1 per 5156 inwoners)
- 8 sportzalen (1 per 10312 inwoners)
- 7 maneges (1 per 11785 inwoners)
- 7 sporthallen (1 per 11785 inwoners)
- 4 zwembaden (1 per 20624 inwoners)
- 2 fierljepaccommodaties (1 per 41247 inwoners)
- 2 korfbalaccommodaties (1 per 41247 inwoners)
- 2 skeeleraccommodaties (1 per 41247 inwoners)
- 1 atletiekaccommodatie
- 1 hockeyaccommodatie
- 1 honk- en softbalaccommodatie
- 1 roei- en kano-accommodatie
- 1 schietaccommodatie
- 1 openbare tennisbaan
- 1 wielersaccommodatie

Bijlage 6: Uitvoeringsacties 2013-2016

Voorstel	Onderdeel	Actiepunt
2 en 14	Sportstimulering	Uitvoeren van een nulmeting en effectmeting voor de doelgroep jongeren, ouderen en mensen met een beperking
3		Basisscholen gerichte modules aanbieden in het kader van het project Sport op Basisscholen
4		Zorgen dat een gezonde leefstijl structureel aandacht heeft op basisscholen
5		Samenwerking stimuleren om meer activiteiten te laten organiseren voor jeugd van 13 t/m 18 jaar
6		Inventariseren sportparticipatie volwassenen (19 t/m 65 jaar) en doen van verbetervoorstellen
7		Commerciële sportaanbieders een sportaanbod laten doen aan gemeentepersoneel
8		Voor de doelgroep ouderen (65-plussers) een vraaggericht aanbod ontwikkelen
9		Frysas ondersteunen en een passend sportaanbod laten doen voor mensen met een beperking
10		Haalbaarheidsonderzoek invoeren kortingspas voor uitkeringsgerechtigden
11		Sportverenigingen pro actief ondersteunen
12		Afbouw jeugdsportsubsidies, beëindigen sportstimuleringsubsidies en opstellen nieuwe sportstimuleringsregeling
13		Het realiseren van een vraaggericht sport- en beweegaanbod in combinatie met een gebiedsgerichte aanpak
15	Talenten en evenementen	Jaarlijks een bijdrage verlenen van € 10.000 aan Top Sport Noord
16		Jaarlijks organiseren en uitreiken van de talentenprijs
17		Haalbaarheidsonderzoek oprichten Regionale Talent Centra of Nationale Talent Centra
18		Opstellen van een sportevenementenbeleid
19		Instellen van een sportevenementenfonds
23	Sportaccommodaties	Gebruiksmogelijkheden en bezetting van alle sport- en beweegaccommodaties in de gemeente in kaart brengen en onderzoeken of het rendement verbeterd kan worden
25		Onderzoek fiscale voordelen van het Sportbesluit
26		Onderzoeken of voor het sportgebruik in gymnastieklokalen een bijdrage uit het sportbudget nodig is
28		Onderzoeken van de staat van binnensportaccommodaties en opstellen toekomstvisie
33		Overdracht van bestaande sportaccommodaties die niet behoren tot de categorie A-voorzieningen
34		Overdracht van kleed- en clubgebouwen en overige opstallen op sportcomplexen
35		Opstellen van een basispakket voor de accommodaties die behoren tot de categorie A-voorzieningen; zelfwerkzaamheid per sportaccommodatie regelen

36		Onderzoeken overname eigendom van accommodaties die behoren tot de categorie A voorzieningen
40		Vaststellen van een eenvoudig en transparant tariefstelsel voor sportaccommodaties waarbij bestaande accommodatiesubsidies zo veel mogelijk worden beëindigd
41	Planning, communicatie en evaluatie	Jaarlijks overleg met alle sportbetrokkenen; onderzoeken instellen van vaste aanspreekpunten; via de website informatie verstrekken over sportbeleid
42		Jaarlijks opstellen van een kort jaarverslag

Bijlage 7: Overzicht financiële middelen

In 2012 is voor de uitvoering van het sport- en beweegbeleid in totaal een bedrag van € 6.039.226 beschikbaar. Dit bedrag is, uitgezonderd de combinatiefuncties, exclusief personeelskosten. Het genoemde bedrag kan als volgt worden gespecificeerd:

-Sportbeleid	€ 221.105
-Binnensportaccommodaties algemeen	€ 983.505
-Zwembaden	€ 1.697.686
-De Rolpeal Workum	€ 236.067
-Sporthal Utherne IJlst	€ 46.195
-Sporthal De Middelsee Bolsward	€ 152.287
-Overige sportaccommodatie vm Bolsward	€ 27.000
-Overige sportaccommodatie vm Wûnseradiel	€ 55.515
-Overige sportaccommodaties wm Wûnseradiel – Parrega	€ 27.678
-Overige sportaccommodaties wm Wûnseradiel – Pingjum	€ 14.604
-Overige sportaccommodaties vm Nijefurd	€ 18.666
-Overige sportaccommodaties vm Wymbritseradiel	€ 5.565
-NASB en Combinatiefunctionaris	€ 683.580
-IJsbanen	€ 5.087
-Buitensportaccommodaties (algemeen)	€ 1.826.386
-Buitensportaccommodaties (onderhoud kunstgrasvelden)	€ 38.300
Totaal:	€ 6.039.226

De gemeenteraad heeft op 28 juni 2012 besloten tot de volgende taakstellende bezuiniging:

2013:	€ 161.500
2014:	€ 255.000
2015:	€ 765.000
2016:	€ 840.000

Dit betekent dat voor de uitvoering van het sport- en beweegbeleid beschikbaar is:

2013:	€ 5.877.726
2014:	€ 5.784.226
2015:	€ 5.274.226
2016:	€ 5.199.226

